

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen.

Ara: 10 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATALI
FERENC JÓZSEF-UT 56. SZÁM.
TEL. 21-00. ÉJJEL 10-TŐL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGESZ ÉVRE 30 PENGŐ, FÉL
ÉVRE 15 PENGŐ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 22.) 1941 JÚLIUS 2, CSÜTÖRTÖK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLV. ÉVFOLYAM, 149. SZÁM

Irigykedve olvassuk

a fővárosi sajtóból, hogy Budapesten szinte tumbol az építkezés-kezdés, s a háborús viszonyok ellenére egymást érik a nagy bérházépítkezések. Csak az elmúlt héten hat ötemeletes, két négyemeletes és négy háromemeletes bérház építésére kértek engedélyt, de ezenkívül harminc egy és két-emeletes és földszintes lakóház építését is megkezdték egy hét leforgása alatt. Az építkezések megoszlása pedig azt mutatja, hogy túlnyomó nagy százalékban a magántőke dominál ezekben a nagy befektetéseknél, ami azt igazolja, hogy a házépítést a tőke igenis jövedelmező beruházásnak tekinti és szívesen vállalkozik az ügylátszik gyümölcsöző befektetést jelentő építkezésekre.

Nyilvánvaló, hogy az építkezés fellendülésében nagy része van annak a helyes kormányzati politikának, hogy az új házakra igen messzemenő és nagy előnyt jelentő adókedvezményt nyújtanak, csak az a csodálatos, hogy ezt a lehetőséget a vidéken alig veszi észre a tőke és általában a vidéki városokban éppen olyan a pangás a magánépítkezések terén, mint azt hosszú évek során állandóan tapasztaltuk. Ilyenkor azután, amikor a fővárosban egyre-másra épülnek a hatalmas bérházak, önként felvetődik a kérdés, vajon miért vonatkozik vidéken a tőke az építkezésektől?

Ha megnézzük a budapesti építetők statisztikáját, névsorát, az világlik ki belőle, hogy a tehető magánszemélyek mellett elsősorban a pénzintézetek és a biztosítók, valamint a szövetkezetek fektetik be pénzüket házépítésbe. Csak a legutóbbi heti kimutatásban két bankot és három szövetkezetet találunk az építetők között, de ezenkívül számos közület és intézmény hatalmas építési programot valósít meg.

Joggal felvethetjük a kérdést, vajon Debrecenben miért nem irányul elsősorban a fővárosi pénzintézetek fiókjainak és biztosítóiintézetek helybeli vezérügynökségeinek figyelme az építkezés nyújtotta rentábilis befektetések felé. Hiszen Debrecenben is égetően szükségesek a modern, korszerű lakások. Megfigyelhetjük a lapok hirdetési rovatát, hogy hónapokon keresztül alig akad számottevő kiadó lakás hirdetés és ha felhívóként található is ilyen, rendszerint már a megjelenés pillanatában kiveszik. Kereslet tehát van bőven. Ráadásul az új lakásokat a lakbérkötöttség sem terheli, tehát mindenképpen kifizető volna Debrecenben is egyszerre akár több nagy bérház felépítése.

Minden feltétel és kedvezmény rendelkezésre áll Debrecenben is az új építkezésekre. A város vezetősége maga a legnagyobb gonddal készítette elő az új építkezések lehetőségét azzal, hogy a városzabályozás révén az állami adókedvezményen kívül községi pótdómentességet is biztosít az építetőknek. Ehhez járul a legutóbbi, nagyszabású városrendezési terv a Dégenfeld-terén, amely egyenesen ösztönző hatással kell, hogy legyen a magántőke számára, az ott meginduló építkezések terén. De éppen úgy elvárható Debrecen iparos és munkás társadalmában, hogy azokon a belvárosi telkeken, amelyek biztosított és hasonló intézmények birtokában vannak, a rajtuk levő rozoga épületeket lebontva, befektetésnek is kifizető és a felmerült igényeket kielégítő modern bérházakat építsenek. Ha a fővárosban megtalálják ugyanszint az intézetek szá-

A magyar honvédség a német csapatokkal együttműködve nyomul előre

Felmorzsolódott a Bialistoknál bekerített szovjet hadsereg — A németek 100.000 foglyot ejtettek és 520 páncélost, valamint 300 ágyút zsákmányoltak itt — Anglia ellen változatlan hevességgel folynak a harcok — Wavel angol tábornokot Indiába menesztették

A háborús események középpontjában szerdán is a keleti hadszíntér áll. Németország főlénye már az első héten beigazolódott. A vasárnap nyilvánosságra hozott német véderőfőparancsnokság jelentése olyan megdöbbentő adatokat tartalmazott, hogy már akkor következtetni lehetett a szovjet hadsereg biztos felmorzsolódásában. Vasárnapról kezdve aztán minden nap újabb és újabb fegyvertények tanuskodtak arról, hogy Németország mind a levegőben, mind a földön magához ragadta a kezdeményezést és szinte hihetetlen fölényt vívott ki magának. A légihaderő megsemmisítő, biztos csapásai, a páncélos csapatok gigantikus méretű sikerei mind fényesebb glóriát vonnak a nemzeti szocialista lobogók köré. A német páncéltörő ágyúk százszázalékos munkát végeznek mindenütt, ragyogó teljesítményekről a körülzárt szovjet páncélos hadosztályok teljes megsemmisítése tanuskodik a legszebben.

Az elsöprőerejű német támadásokkal szemben mindenütt szívós szovjet ellenállás mutatkozik. Az orosz hadsereg emberanyagában azonban hadászati szempontból alacsony erkölcsi színvonalon áll. Feltűnő, hogy a szovjet katonák általában orváltamadásokkal, civilizált hadseregben nem ismert, harc-szabályellenes módon, végső elkeseredéssel, a bukás tudatában harcolnak. A diadalmasan előretörő német hadsereget azonban sem ez a jellemzően hadviselés, sem a végtelen távolságok, sem az időjárás szeszélyei, terepnehézségek nem tudják feltartóztatni s a kifizűt feladatokat óraműpontossággal hajtják végre, és merészen, semmi akadályt nem ismerve harcolnak a végső célért: Európa megmentéséért, a bolsevizmus teljes felszámolásáért!

Ebbe a hatalmas gépezetbe a magyar honvédség csapatai most már tervszerűen kapcsolódnak bele. A magyar gyorscsapatok a légi erők kipróbált, eredményes támogatása mellett, a német hadsereggel párhuzamosan nyomulnak előre.

A német-szovjet háború kitörése sem váltotta be Anglia reményeit. A brit birodalom nem juthat lélegzethez a keleti hadszíntér hatalmas méretű harcában sem. Az angol flotta egyre pusztul, s a hajóépítő gyárak nem tudják pótolni a veszteségeket. Német repülők tovább nyugtalanítják, pusztítják az angol csapatokat, hadászati célpontokat és egyre közelebb hozzák a tengely diadalának napját. A szerdai nap újabb tengely-sikereket hozó eseményeiről a következő táviratok számolnak be:

A honvédezerkar főnökének legújabb jelentése a magyar csapatok előnyomulásáról

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. honvédezerkar főnöke közli: Csapataink tervszerű előnyomulásukat a német egységekkel szoros összműködésben folytatják.

Július hó 1-én a reggeli órákban a szovjet határ keleti szakaszán is megindítottuk a támadást.

A magyar határon immár szovjet csapategységek nincsenek. Légi erőink a földi csapatokat hathatósan támogatják. Az ellenség támadásainak következtében hátsóbb állásokba vonult vissza.

Ellenséges repülők az ország területe felett csak felderítő repüléseket végeztek: bombatámadást a mai napon nem hajtottak végre.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar királyi honvédezerkar főnöke közli:

Földi csapataink — légi erők támogatása mellett — a szövetségesekkel együttműködésben a hadműveleteket tervszerűen folytatják.

A magyar honvédség csapatai Galicia felé nyomulnak

Vezéri főhadiszállás, július 2. A véderő főparancsnoksága közli:

Keleten a szovjet-haderő elleni hadműveleteink folyamatosan haladnak előre.

A Pripjet-mocsaraktól délre Zloczow közelében páncélosok közötti ütközet folyt le, amelynek során 100 szovjet páncélos megsemmisült.

Dubno vidékén szovjetországi páncélos erők a tartalékként csapataink

kat követő hadosztályok közé kerültek. A szovjet páncélos erőket 2 napos küzdelemben felmorzsoltuk. Összesen 120 páncélos harcocsit került a kezünkbe.

A Bialistoktól keletre bekerített szovjet hadsereg nagyrészt a keddi nap folyamán végleg megsemmisítettük. A felbecsülhetetlen zsákmányból eddig mintegy 100.000 foglyot, 400 páncélos harcocsit és 300

mitásaikat az építkezéssel, akkor Debrecenben sem érheti őket csaldás.

Hogy miért nem követik Debrecenben és általában a vidéken az építkezések terén a budapesti példát, az egyelőre rejtély, de ha tovább is így tart ez a makacs elzárkózás a tőke részéről az építke-

zések elől, akkor az illetékes tényezőknél előbb-utóbb meg kell találni a módot arra, hogy ha jelentős adókedvezmények és egyéb előnyök nyújtásával végkép nem lehet az imént körvonalazott tőkeerős érdekeltségeket építkezésekre serkenteni, akkor valamilyen ellenrendszabállyal, —

löveget tudunk összeszámolni.

Mint különjelentésben már közöltük, Riga a kezünkben van. Kedden Windaut is megszálltuk. Véderőnk kötelekei a finn szövetségesekkel együtt Közép- és Észak-Finnországban a szovjet határon túl támadásba kezdtek.

A német légihaderő tegnap is támogatja a hadsereg hadműveleteit, ellenséges csapatösszevonások, páncélos kötelekek és ütegállások ellen intézett állandó támadásával.

Az ellenség háta mögött szétromboltunk szállítási utakat s egy páncélos vonatot. A már jelentős mértékben meggyengült bolsevista légi erők ellen folytatott harcban is újabb sikereket értünk el.

A magyar honvéderő kötelekei a Kárpátok szorosából Galicia felé előnyomulva tervszerűen csatlakoztak a német támadáshoz. (MTI)

Berlin, július 2. (Német TI) A magyar csapatok július 1-én eredményesen törtek át a szovjet vonalakon. Az ellentállás megtörése és számos bolsevik erős fészék leküzdése után felvették az összeköttetést a német csapatokkal. (MTI)

A súlyos küzdelmek gyümölcsei

Berlin, július 2. Katonai részen a szerdai hadijelentés magyarazatául a következőket közlik a Német Távirati Irodával:

A német harcérő deli szárnya a galíciai fronton feltartóztatlanul nyomul előre. A szovjet hadijelentés is elismeri már a visszavonulást és Lemberg elvesztését. A szovjet itt egyáltalán nem tervszerű kiütést hajtott végre, hanem a német csapatok megkezdtek a Lemberg körüli súlyos küzdelmek gyümölcseinek kihasználását. Hasonló a helyzet Luck körül is, ahol az elmúlt napokban egy szovjet páncélos hadosztály előnyomult, a németek feltartóztatották és megsemmisítették.

A Pripjaty mocsaraktól északra tovább folynak a körülzárt szovjet csapatok megsemmisítése. Az északi harcúterén, miután Dünaburg és Riga között széles vonalban sikerült átlépni a Dünát, a Rigától nyugatra elterülő térségen még bezárt szovjet erőktől is sikerült elvenni

mondjuk: a beépítetlen szabályozás alá eső telkek fokozottabb adózásával, vagy más, észszerű, kényszerítő eszközök alkalmazásával kell a bajon segíteni. Ezt kívánja a dolgozó iparos és munkástársadalom, de egyúttal az egész város közönségének az érdeke is. (dr. —y.)

a kiszabadulás minden lehetőségét. Időközben Vindau kikötőváros is német kézre került. A német léghaderő szakadatlan működésével állandóan támogatja a hadsereg hadműveleteit és annyira meggyöngyítette a szovjet léghaderőt, hogy láthatóan csökkent a szovjet levegőből kifejtett ellenhatása a német támadások kivédésére. A német léghaderő kivívta a légtér uralmát a határtól egészen mélyen az ellenséges pólusáig. A német támadást most már a szovjet légterei ellen folytatják. (MTI)

A LIBAUT MEGSZÁLLÓ NÉMETEK TÖBB OROSZ PÁNCÉLOS HADOSZTÁLYT SEMMISÍTETEK MEG

Berlin, július 2. (Német TI) A német légi haderő július 1-én elpusztított 9 páncélos, szétrobbantott 60 tehergépkocsit, harcoképtelenné tett 3 ágyút és egy űteget, kiküldött szállító vonatokat és megsemmisített egy páncélos vonatot. A légi haderő egy másik században elpusztított 7 darab páncélos és 83 tehergépkocsit. Kedden és keddre virradóra a németek összesen 39 szovjet gépet lőttek le, 45-öt pedig földön pusztítottak el. (MTI)

Berlin, július 2. Német TI értesülése szerint a német hadseregnek

STEYR WAFFENRAD
kerékpárok képviselője
Horváth Sándor
műszerésznél
Hunyadi-utca 18.

azok a csapatai, amelyek elfoglalták Libaut, a hadjárat első hat napja alatt megsemmisítettek, illetve zsákmányul ejtettek 450 páncélos, 90 ágyút és több mint 40 repülőgépet. Egy szovjet páncélos ezred átlag 70-80 páncélos harci kocsiából áll. Így tehát ezen a szakaszon több bolsevista páncélos hadosztály semmisült meg. (MTI)

WOLHYNIABAN NEGY PÁNCÉLOS HADOSZTÁLY MORZSOLÓDOTT FEL

Berlin, július 2. (Német TI) A szovjet június 29-én erős páncélos kötelékekkel heves ellentámadást intézett a wolhyniai megerősített háromszögletű elfoglaló német páncélosok ellen. Órák hosszat tartó küzdelem után sikerült a szovjet támadást — súlyos veszteségeket okozva — visszaverni. Az itt harcba vetett német páncélos kötelék 800 darab páncélos harcokocsit semmisített meg, vagy ejtett zsákmányul a hadjárat első hetében. Ez a veszteség négy szovjet páncélos hadosztály harci felszerelése. (MTI)

GALICIA, KEDD: 220 OROSZ PÁNCÉLOS HARCKOCSI

Berlin, július 2. (Német TI) A véderő főparancsnokság külön jelentésben közli:

A Galiciában kedden befejeződött páncélos ütközetben újabb 220 páncélos harcokocsit semmisítettek meg.

vagy ejtettek zsákmányul. (MTI) Helsinki, július 2. (Német TI) Kedden és szardára virradóra az ország felett csak nagyon csekély

A bialistoki csata világtörténelmi méretű döntést hozott

Vezéri főhadiszállás jelenti: július 2. (Német TI) A véderő főparancsnokság közli:

Egyre jobban áttekinthető, hogy a megsemmisített csata Bialistoktól keletre világtörténelmi méretű döntést hozott. Elképzelhetetlen zűrzavar szakadt azokra a szovjet csapatokra, melyeket itt ék gyanánt, készenlétbe helyeztek, hogy Németországot háttámadják. Hetek telhettek még el, amíg az e részen kelet felé előretörő támadó kötelékeink mögött összegyűjtik a mérhetetlen számú foglyot, hadianyagot és egyéb zsákmányt.

Az itt és egyéb szakaszokon vívott csaták nagyméretéről ad képet az, hogy június 22-től július 1-ig

Borzalmas méretűek a szovjet veszteségei

Berlin, július 2. (Német TI) Német csapatok a Kaunasz körüli harcokban teljesen szétverték erős szovjet egységeket. Német kézre került 94 harcokocsi, 259 ágyú, 28 légharító ágyú és 81 páncéltörő. Ezenkívül eddig még áttekinthetetlen mennyiségű puska és 510 géppuska (MTI)

Berlin, július 2. (Német TI) Az a páncélos kötelék, amely Dubno közelében súlyos harcban visszaverte a bolsevik páncélos támadásokat és jelentős veszteségeket okozott, egy nap alatt 62 páncélos semmisített meg. Ezzel az új sikerrel 763 mindenféle nagyságú páncélosra emelkedett azoknak a páncélosoknak száma, amelyeket ez a kötelék semmisített meg. (MTI)

Berlin, július 2. (Német TI) A német csapatok rendkívül nagy veszteséget okozva visszaverték a Dél-Litvániában körülvárt szovjet kötelékek minden olyan kísérletét, amely arra irányul, hogy a páncélosok és nehéz fegyverek harcba vetésével megátolják az átkarolást.

Anglia osztozkodni akar a szovjettel Iránon

Stockholm, július 2. (Német TI) Cripps moszkvai brit nagykövet — jelenti az angol rádió — kedden este fogadóestet rendezett, amelyen megjelent több szovjet népbiztos és szovjet katonatiszt. (MTI)

Newyork, július 2. (Német TI) Az Associated Press ankarai diplomáciai körökből úgy tudja, hogy Anglia felajánlotta a szovjetnek, osszák fel Iránt Anglia és szovjet érdekre. (MTI)

Istanbul, július 2. (Német TI) Iránból érkezett jelentések szerint az angolok a Perzsa öblében levő saját kikötőjükben hajóhaduknak erősítést küldenek. Jól értesült körök küszöbönállónak mondják az iráni kövölaj kikötő megszállására irányuló angol lépést. (MTI)

HARCOK TOBRUK KÖRÜL

Berlin, július 2. (Német TI) A német afrikai hadtestet előretolt őrszemei június 30-ra virradóra meghíusították azt az angol kísérletet,

ellenséges légitervekenység folyt. A vadász repülőgépek és légharítók hat ellenséges gépet lőttek le. (MTI)

már az eddigi jelentések szerint a német csapatok 5774 páncélos, 2830 ágyút és légharító ágyút, 4 páncélvonatot és megszámlálhatatlan puskát, valamint géppuskát zsákmányoltak. A szovjet légi haderő ugyanez idő alatt 4725 repülőgépet veszített. 1892-t légharcban, 112-t légharítás alatt és 3221-et a földön megsemmisítettek meg. Az eddig megszámlált foglyok száma több, mint 160 ezer, figyelembe véve a szovjet védelem szívósságát és elkeseredett kitérő kísérleteket, az ellenség véres veszteségei többszörösen felülmúlják a foglyok számát. A német veszteségek általában árvendetesen csekélyek. (MTI)

A szovjet szétvert maradványai mélyen benyomultak az erdőbe.

— Oljta közelében az elhagyott állások a legkeményebb küzdelem képét mutatják. Az erdők elégték, a földet lövészárkok hasogatják és bombabeleapódások köröskörül százzámra hevernek a tűzben elpusztított, szétlőtt és megrepedezett páncélosok, vontató gépek, tehergépkocsik és löszkocsik, hatalmas mennyiségű lösz, puska, valamint holttest és állati hulla látható mindenfelé. (MTI)

Berlin, július 2. (Német TI) Bialistoktól keletre szovjet csapatok röviddel megsemmisítésük előtt megkísérelték áttörni az átkarolást. A német csapatok négy rohamot vertek vissza és súlyos veszteséget okoztak, még szorosabbra vonták a gyűrűt, közben sok foglyot ejtettek. Abból a tényből, hogy a foglyok különböző csapatrészekből valók, arra lehet következtetni, hogy vezetés nélkül maradtak és rövidesen megadják magukat. (MTI)

hogy Tobrukba betörjenek a német állásokba. Egy angol járőrnek több halottját a csataterén kellett hagynia, olyan gyorsan vonult vissza.

Baden, július 2. A National Zeitung jelenti, hogy Vichyben 250 szovjet alattvalót tartóztattak le. — Hasonló intézkedés történt Franciaország egész területén. (MTI)

ANGLIA MEGTARTJA KAPCSOLATAIT SVÉD ÉS FINNORSZÁGGAL

Amszterdam, július 2. (Német TI) Eden külügyminiszter egy hozzá intézett kérdésre válaszolva az alsó házba kijelentette a következőket: — Nagybritannia és Svédország közötti rendes marad a diplomáciai kapcsolat. Nagybritannia jelenleg megtartja kapcsolatait Finnországgal. (MTI)

Newyork, július 2. (Német TI) A newyorki Times jelenti a Bermuda szigetén levő Hamiltonból, hogy megtörtént az első amerikai kikötő felavatása azokon az Atlanti óceánban levő szigeteken, melyeket Anglia szerződésben engedett át az Egyesült Államoknak. (MTI)

SIKERTELEN LÉGITÁMADÁS BUKAREST ELLEN

Bukarest, július 2. (MTI) Kedd este 8.30 és 10.10 óra között légi-riadó volt Bukarestben. A légharítóüzerség és a légvédelmi géppuskásosztályok erőteljes tüzelésbe kezdtek, mire a támadók visszavonultak.

Bukarest, július 2. (Német TI) Hivatalosan közlik: A kedden este Bukarest megtámadását megkísérlő ellenséges gépeknek nem sikerült áttörniük a légvédelmet. Csak 9 bombát tudtak ledobni távol a várostól egy téglagyár közelében. Mindössze egy bomba roblant. MTI

APOLLO filmszínház

Az evad LEGIZGALMASABB dzsungel filmje:
MA UTOLJÁRA!

Zanzibar

Kísérő műsor:

Erdélyi szimfónia

Kulturfi m.

BARDIANAL ELSÜLLYEDT EGY ANGOL CIRKÁLO

A keddi hadijelentés már megemlékezett azokról a légi akciokról, amelyek Bardiatól északra folytak le ellenséges hajók ellen.

Az egymást követő támadások alkalmával elsüllyedt egy könnyű cirkáló, két romboló pedig megrongálódott.

Három ellenséges vadászpilótát, amely megkísérelte a hajók megvédését, lelőttünk.

WAWELLT INDIÁBA MENESZTETTEK

Stockholm, július 2. (Német TI) Londonban hivatalosan közölték, hogy Wavel tábornokot indiai főparancsnokká nevezték ki. Wavel Auchinleck tábornok helyére lép, akit középkeleti brit főparancsnokká nevezték ki.

Wavel utódja Auchinleck tábornok, aki eddig az indiai brit haderő parancsnoka volt, a brit közönség előtt csaknem teljesen ismeretlen. Sir Claude Auchinleck tábornok 57 éves s annak az új védekező hadvezetés képviselőjének tartják, mely a mozgékonyaságának és a meglepő harci módszerek alkalmazásának a híve. (MTI)

A JAPAN CSÁSZARI ERTEKEZLET MEGHOZTA DÖNTÉSEIT

Tokió, július 2. (Német TI) A császár elnöklésével tartott úgynevezett császári értekezleten résztvett Konoje miniszterelnök és a kormány valamennyi tagja, a hadsereg és a haditengerészet vezérkari főnökei, azok helyettesei és a titkos államtanács elnöke.

A tanácskozás két óra hosszat tartott. Utána a kormány tájékoztató osztálya kiadta a hivatalos jelentést, amely szerint a császári értekezlet során számoltatva a jelenlegi helyzettel, a nemzeti politikát érintő fontos döntést hoztak. Részletek nem szivárogtak ki.

Eltekés hely véleménye szerint aligha várható részletes közlés.

A sajtó azonban „végleges döntésről” ír, amely alkalmas arra, hogy annak alapján szembenézzenek a német-szovjet viszály révén bekövetkezett helyzettel, befejezzék a kínai viszályt és végrehajtsák Kelet-Ázsia újrendezését. (MTI)

A Dornel-iroda közli Macuoka külügyminiszter következő közleményét:

Mint a kormány már közölte, a császári értekezleten fontos politikai döntést hoztak. Magától értetődően a német-szovjet háború nyomán lamadt helyzetet nem lehet azza az egyszerű elképzeléssel elintézni, hogy csak Németország és a Szovjetunió közötti háború kilöréséről van szó. Elhatározott szándékunk tehát, hogy a legnagyobb gondtal és elhatározottsággal figyeljük a helyzet fejleményeit, még pedig olyan előkészületek alapján, amelyekben teljesen megbízhatunk. Szüntelenül figyelmet kell szentelnünk nemcsak a háborús helyzet fejleményeinek, hanem az egész világ helyzetének is, valamint az egyes államok törekvéseinek és az ott uralkodó politikai állapotoknak. Meggyőződésünk, hogy az egész világon főleg Kelet-Ázsiában hazánkkal közvetlen kapcsolatban veszély állapota kezd kifejlődni. Minél komolyabb a helyzet, annál nyugodtabbnak és fegyelmetelnebbnek kell lenni népiünknek. Összeforva minden rétegében, őfelsége akaratát követve törekedni kell, hogy a legkisebb se hibázzék a Japán számára kijelölt út követésében. (MTI)

Vígszínház mozgó

Ma utoljára: a legizgalmasabb WARNER BAXTER film!

CISCO,

a száguldó lovas

Holnap: A MADARÁSZ! Jegylovétel.

ÖRÖM MUNKÁ
A SAJÁT-TALÁLMA NYÚ
KÖZEL ÉS TÁVOLLATÓ-
SZEMÜVEGEMMEL
AMELY A
TÖKELETES LÁTÁST BIZTOSÍTTJA!

CSERÉP SÁNDOR
SZEMKLINIKAI-LÁTÁSZERÉSZ
DEBRECEN: FERENC-JÓZSEF-UT 21.

VILÁG
SZABÁDALOM

A magyar törvényhozás védekezése a zsidó veszedelem ellen

Radocsay László igazságügyminiszter nagy beszédben bizonyította be a fajvédelmi törvény jogosságát és fontosságát

A Ház általánosságban elfogadta a házassági törvényjavaslatot

Budapest, július 2. Szinyei-Merse Jenő alelnök negyedtizenegy után néhány perccel nyitotta meg a képviselőház szerdai ülését, amelyen a kormány részéről Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter és Radocsay László igazságügyminiszter volt jelen.

Makkai János előadó ismertette a bizottság által a közoktatásügyi javaslaton eszközölt változtatásokat, majd a Ház részleteiben is elfogadta mind a két javaslatot és tárgyalás és hozzájárulás céljából a felsőházhoz tette át őket.

A házassági törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló javaslatot ma elsőnek gróf Festetics Domonkos kormányparti képviselő a törvényjavaslatot — bár elég kicsiny láncszem az egész fogalom terén — elfogadja, mert az a meggyőződése, hogy ha már nem átfogó, teljes zsidótörvény kerül a Ház elé, akkor legalább mégis egy lépést jelent ez a törvényjavaslat is az elkövetkezendő harmadik zsidótörvény felé, amely végérvényesen tisztázza majd az ebben az országban még fennálló visszaéléseket és orvosolja majd az első és a második zsidótörvény folyomá-

nyaképpen napirendre került eseteket is. Eitner Akos nyilas képviselő szintén a harmadik zsidótörvényt és ezzel a helyzet gyökeres megoldását sürgette.

Gróf Hunyady Ferenc a kenderesi beszéd fenekelt szavait idézte, majd kifejezte, hogy a törvényjavaslat alapelveivel és célkitűzéseivel teljes mértékben egyetért. Ha van elkésett javaslat, úgy ez az. Ma ideális megoldás lehetetlen. Minthogy azonban a magyar állam nem mondhat le a kevérekeknek nagy tömegéről, elfogadom azt az elgondolást, hogy a félvérek egyik részét asszimilálni, a másik részét diszasszimilálni kell.

A félvér, akit kereszténynek engedünk, legalább három nemzedéken keresztül! csak tisztavérű keresztényekkel házasodhat. Lehetetlen, hogy történelmi nevű magyarokat zsidókká deklaráljunk. Ha mégis ilyen történelmi főnemesi, nemesi polgári ember válik zsidóvá a törvény következtében, veszítse el történelmi nevét és ne kompromittálja tovább azt. A javaslatot elfogadja.

Incze Antal családvédelmi kérdésekkel foglalkozott.

Radocsay László igazságügyminiszter beszéde

Ezután feszült figyelem közben emelkedett szólásra Radocsay László igazságügyminiszter, hogy válaszoljon a vita során elhangzott felszólalásokra.

— Ugy méltóztassék felfogni válaszomat — mondotta —, mint ahogyan és fogadom a felszólalásokat; valamennyiüket jószándék vezet ebben az elvi vitában, valamennyien a nemzeti közösség gondolatát szolgálják. Legyünk tehát egymás iránt bizalommal. Ha vannak hiányosságai a javaslatnak, amelyeket reparálni kell, najlandó vagyok a részletekben a reparáláshoz hozzájárulni, általánosságban elvi alapon azonban meg akarom védeni a javaslatot.

Az igazságügyminiszter ezután a házasság előtti kötelező orvosi vizsgálat kérdéséről beszélt.

— Minden vonalon megkérdeztük az illetékes szakértőket és aminél meggyőzték bennünket, hogy annak törvénybe való foglalása végrehajthatatlan volna, vagy pedig túlmenne a célon, azt kihagytuk a javaslatból. Ezért vonatkozik a házasság-előtti kötelező orvosi vizsgálat csak két betegségre: a fertőző gümőkórra és a fertőző nemibetegségre. Ennek a két betegségre a kritériumai ma már teljes pontossággal megállapíthatók. Kifogás hangzott el, hogy nem egyezik ez az intézmény a katolikus egyház felfogásával. Ezzel szemben az Actio Catholica maga is kívá-

natosnak és szükségesnek tartja ezt az intézkedést és nem hiszem, hogy az ellen elvi kifogást lehet tenni. Lehetséges, hogy kezdetben valamivel megnöveli a házasságkivüli együttélés számát. Ez addig lesz, így, amíg a nép nem fogadja el teljesen azt a gondolatot, hogy saját maga és családja érdekében alá kell vetnie magát ennek az eljárásnak. Mihelyt azonban ennek a fontossága átmeleg a köztudatba, a vadházasságok száma kisebb lesz, mint valaha volt.

A orvoskérdésről

— Felhozták azt az észrevételt, hogy nincs annyi tisztiorvos. Nemcsak nincs elég tisztiorvos, hanem nincs annyi orvos sem, mint amennyire szükség lenne. Ez egy igen szomorú tünet, de számolni kell vele. Eppen ezért bizonyos esetekben nem lesz szükség tisztiorvos vizsgálatra, hanem azt más, az előző törvényekben kreált szervek és intézmények is elvégezhetik.

Ezután a vizsgálat díjairól emlékezett az igazságügyminiszter és bejelentette, hogy nemcsak a szorosan vett szegénységi bizonyítványra jogosultak, hanem általában a kisemberek, vagy teljesen díjmentelen vagy pedig igen csekély díjazás ellenében kapják majd meg a szükséges bizonyítványokat.

A vegyes házasságok felbontásáról

— A házasság felbonthatatlanságának szigorítását helyesnek tartom — mondotta a miniszter — de ellenkezik erkölcsi felfogással és törvényeinkkel is a zsidó és nem zsidó házasságának felbontása. Nem lehet azt mondani, hogy vétke volt az, aki ilyen házasságot kötött; ezért azonban a tilalom ellenére létrejövő házasságok megtévesztés címén való megtámadásáról lehet szó.

— Nagyon sokszor merült fel az a kifogás, hogy egyoldalúan kívánja rendezni a javaslat a zsidó és nemzsidó vérkeveredés kérdését, amennyiben tisztán csak a házasságról intézkedik, ellenben nem beszél a házasságkivüli együttélésről. Nemcsak azt kell keresni, hogy akár tudományos, fajbiológiai, akár vérkeveredési szempontból micsoda bajokat okozhat a zsidóknak nemzsidókkal való együttélés, hanem tekintetbe kell venni a vérkeveredéssel kapcsolatos társadalmi vonatkozású kérdések jelentőségét is. Kétségtelen, hogy a házasságon belül való vérkeveredés az, amely különösen veszélyes.

— Ha egy nemzet nagyságát akarjuk megállapítani, nem szabad egyedül gazdasági vonatkozású kérdéseket szem előtt tartani, nemcsak a népességet, vagy a területet kell nézni, bár ezek is fontosak, hanem ezenkívül bizonyos erkölcsi erőket is, amely erkölcsi erők együttesen a nemzet lelket adják. (Nagy taps.)

— A múlt század végén, századunk elején valóságos divat volt bizonyos felsőbb körökben a zsidó szellemiség. Nézzük csak meg a színházat, a mozi, nézzük meg azt a zsidó felfogást, amely mindenről, ami hagyományosan magyar, igyekezett elhárítani, hogy az maradjon és visszafejlődést jelent az európai színvonalhoz képest. Úri családokból származó leányok nem tartották magukat modernnek, ha nem tudtak legalább 250 zsidó afforizmat. Itt van a veszedelem, amely ellen védekezni kell.

Faji alapon:

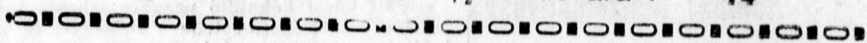
— Az egyház és általában a keresztény vallás szempontjából elvi aggályokat hangoztattak a vitában. Én ezeket az elvi aggályokat érthetőnek tartom, sok tekintetben magam is töprengtem, hogy meddig mehetek el, de nyugodtan állíthatom, hogy végre arra a megállapításra jutottam, hogy elkerülhetetlenül szükséges a nemzet szempontjából, a nemzeti lélek szempontjából ennek a házassági tilalomnak a létesítése, mert azt is a jó Isten rendelte el, hogy a Kárpátok medencéjében telepedjék le a magyar, akkor pedig nekünk kötelességünk ennek a nemzetnek az erejét megvédeni, minden olyan akár külső, akár belső támadás ellen, amely nemcsak hogy a nemzet anyagi létét, hanem főleg és elsősorban a nemzet lelket támadja

Szép fogak —
egészséges fogak —
üde lehellet —
ODOLO FOGPÉP.

ODOLO

1/1 tubus ára P 1'15 1/2 tubus ára P —74

meg. (Nagy taps a Ház minden oldalán.)
— Ez a javaslat kizárólag faji alapon áll és kizárólag ezen az alapon határozza meg a zsidók fogalmát. Hogy ebbe a teljesen faji fogalomba bizonyos mértékben belekerül a vallás, az természetes, mert másképp sose és sehogyan sem sikerül megállapítani, hogy ki zsidó.

40 ezer vegyes házasság

— Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt, hogy 1894 óta 40.000 vegyes házasságot kötöttek, amelyből nem állítom, hogy 200.000, lehet, hogy sokkal kevesebb, de mégis sok félvér származott. Ha a félvér fogalmát a szó legszorosabb értelmében vesszük, akkor 50 százalékgig zsidó és 50 százalékgig keresztény. Elvi alapon meg kell állapítani, hogy kiket sorozunk közülük a zsidók és kiket a nemzsidók közé.

— Az asszimilációs kísérlet sikertelensége kétségtelen. Ezt disszimilációval akarjuk most felcserélni. Kétségtelen azonban az, hogy meg kell állapítani azt a határ- vonalat, ahol likvidálni kell a ma már meglévő állapotot.

— Amikor likvidálunk, akkor azokat, akik közelebb állanak hozzánk, nem szüntetjük el magunktól. Gondoskodjunk azonban arról, hogy valóban teljesen asszimilálódnak és a jövőben tilalom ellenére létre-

jött vegyes házasságból származó ember feltétlenül zsidó legyen.

Az igazságügyminiszter ezután ismertette azt a módosító indítványt, amelyet a részletes vita során majd beterjeszt.

— Akinek két zsidó nagyszülője van, nem esik a zsidók fogalma alá, ha ő maga keresztény hitben született és mindkét szülője a gyermek születése idején valamely keresztény hitfelekezet tagja volt.

— Ezzel kapcsolatban rá akarok mutatni arra, — folytatta szavait az igazságügyminiszter — hogy miért nem lehetett a házasságon kívül való érintkezésből származó vérkeveredést belevonni ebbe a javaslatba. Ez a javaslat házassági javaslat.

— Meg fogjuk csinálni mi is a megfelelő javaslatot és kidolgozzuk egy másik javaslatban a keresztény női háztartási alkalmazottak kérdésének rendezését is.

Ezután az igazságügyminiszter bejelentette, hogy a házasság előtti orvosi vizsgálattal kapcsolatban is módosítást kíván benyújtani a részletes vitánál. Eszerint a házasság megkötése a polgári tisztviselő előtt orvosi bizonyítvány nélkül nemcsak akkor lehetséges, ha az egyik fél halála nagyon közeli, hanem akkor is, amikor mindkét fél gümőkórban szenved, ha a házasságból már gyermek származott, vagy az asszony teherben van.

Az orvoskamaraik rendelet betérjesztése

Ezután Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter betérjesztette az orvosi rendtartásról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről készült javaslatát, majd a magyar-német társadalombiztosítási szerződés becikkelyezéséről készült törvényjavaslatot.

Ezután folytatták a napirenden levő javaslat vitáját.

Kranz Rajmund, Budinezy László és Szabó Gyula felszólalása után a Ház általánosságban elfogadta a házassági törvényjavaslatot. Részleteiben a bizottságok tárgyalják.

Az elnök előterjesztésére kimondotta a Ház, hogy legközelebbi ülését csütörtökön délelőtt 10 órai kezdettel tartja.

Ezután áttértek az interpellációkra.

Az interpellációk

Szabó Gyula a kerületi iparfelügyelő számának növeléséről, gróf Serényi Miklós Barcsay Akos pestmegyei főispán politikai eljárásairól, Németh Andor az iparügyi minisztérium egyes ügyosztályainak elvi álláspontjáról, Bodnár Sándor a biharmegyei községek helyzetéről interpellált.

Serényi Miklós gróf a szociáldemokrata-part feloszlását követelte és a nyilas

gyűlések nem engedélyezését kifogásolta. Mester Miklós követelte a zsidó hadmenetességi adó rendszeresítését, valamint a szociáldemokratapárt feloszlását. Vitéz Jaross Andor hangoztatta, hogy a magyar szociálistáknak nemzeti szociálistáknak kell kiteljesednie. A mai időben nem szabad megtérni szociáldemokráciát. Festetics Domonkos gróf a gépkocsi engedélyezésével kapcsolatosan tapasztalt visszaadásokat tette szóvá. Követelte a gépkocsi-engedélyezés felülvizsgálását és a hűtőgépek vezetésének eltöltését.

Arvay Arnád Nagyváradnak közmun-

HUNGÁRIA FILMSZINHÁZ

MA UTOLJÁRA:

ANNA 3 APJA

mulatságos történet 3 apáról és 1 leányról. Főszereplők: Ilse Warner és Hans Stüve.

CSAK FELNÖTTEKNEK délután 5, 7 és 9 órakor!

Holnap: LESZ AMI LESZ!

kával való fokozottabb ellátását sürgette. Matoicsy Mátyás a zsidó földbirtok igénylésének során tapasztalt visszásságokat tette szóvá, második interpellációjában pedig a szociáldemokratáért haladéktalan betöltését követelte.

Ferenczy Tibor az ország köznyugalmát megzavarni alkalmas röpiratokról beszélt. Követelte a röpiratok terjesztőinek megbüntetését.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter válaszában hangzott, hogy a legszigorúbb vizsgálatot rendelte el a röpiratok szerzői és terjesztői kiderítése érdekében és a nyomozás eredménye alapján megfelelően fog eljárni a bűnösökkel szemben. Horváth Ferenc a közellátással kapcsolatos visszaéléseket kifogásolta. Vajna Gábor szavátette, hogy Orosházán a Nyilaskeresztespártnak nem engedélyezték a párhelyiség létesítését. Végül Jandl Lajos dr. Tria megye ipari és élelmiszerügyi osztályában tapasztalt zavarokról beszélt. A mai napra bejegyezett 34 drb. interpellációból 14-et mondtak el. A többi elhalasztották, illetve törölték. A Ház öt óra után ért véget. (MTI.)

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

Kik lehetnek Hombár főbizományosok

Budapest, július 2. A minisztérium rendelete az 1941—42. évi gabona- és lisztforgalom szabályozásáról úgy rendelkezik, hogy a Hombár főbizományosként csak a Futura főbizományosait és azokat a gabonakereskedő cégeket szerződítetheti, amelyeknek forgalma búzából és rozsból az utolsó üzleti évben legalább 10 ezer mázsa, vagy az utolsó három üzleti évben összesen legalább 30 ezer mázsa volt. Főbizományosait szerződíteni csak a közellátási miniszter jóváhagyásával lehet. A gabonakereskedő cégek amelyek a rendeletben előírt forgalmat tudják igazolni és főbizományosai a megbízásra igényt tartanak, kérelmüket juttassák el 8 nap alatt ajánlott levélben a m. kir. kereskedelmi hivatal M—II. osztályába, Budapest, V., Széchenyi-rakpart 6. sz. (MTI.)

METEOR MOZGÓ MŰSORA:

Ma utoljára 5, 7, 9 órakor!

„SZERESSÜK EGYMÁST”

Művészi magyar film!

Szombattól: „SÁRGA RÓZSA”.

Julius Budapesten

Budapest júliusban a nyári szórakozások paradicsoma. Kristálytisztavízű strandfürdők, a budai hegyek regényes kirándulóhelyei, hangulatos hajókirándulások, a Margitsziget rózsálgénei várják az üdülése vágyókat.

A budapesti nyári kellemességeihez tartoznak a tarkateraszú dunaparti kávéházak, a meghitt hangulatú, pompásfűtött budai kávéházak és halászcserdák, a világvárosi műsori nyári mulatók, a hűtött nézőterű filmszínházak. Világvárosi lüktetésű itt az élet, lövőversenyek, vidám zene, mellette pedig csendes üdülést biztosító népfürdők, a budai hegyvidék nyugalmas légköri penziói bizonyítják, hogy Budapesten a szórakozásra és pihenésre vágyó egyaránt megtalálja, amire vágyik.

Közben pedig az egész város készül az idei Szent István Hétre, amely méltó lesz a nemzeti legnagyobb ünnepéhez. A hagyományos Szent Jobb körmenet világraszóló pompája, az egyre többvirágú Gyöngyös Bokréta előadásai és a ragyogó gellért-hegyi-tűzijáték mellett pompás hangversenyek, ünnepi díszelőadások és sportjátékok fogják gyönyörködtetni a Szent István-hétre érkezőket, kik az idén is feláron kereshetik fel hazánk csodaszép fővárosát. Bármilyen utazási felvilágosítással, nyomtatvánnyal készségesen szolgál Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala, Budapest, V., Deák Ferenc-utca 2.

Változás a lábbeli igénylések körül

A m. kir. közellátási miniszter 204.443—1941. számú rendelkezése értelmében közlöm a lábbeli igénylőlapot benyújtókkal, hogy az igényléseknél ezután az igénylőnek azt is fel kell tüntetnie, hogy vásárlási könyvre eddig hány pár utalványmentes lábbelt vásároltak.

Ezért felhívom az igénylőket, hogy az igénylőlapon a jegyzet rovathoz ezt pontosan tüntessék fel és egyben az igénylőlap benyújtása alkalmával cukorjegyükkel együtt

a vásárlási könyvet is mutassák fel a körzeti irodánál.

Ertesítem ennél fogva a közönséget, hogy a mai nappal az összes eddig benyújtott lábbeli igénylőlapok érvénye megszűnt és újabb kiutalások csakis újabb igénylések alapján fognak teljesíteni, mégpedig egy igénylőlapon csak egy személy (családiag) részére lehet igényelni és pedig vagy fejelést, vagy talpalást, vagy kész, vagy mértékutáni lábbelire.

H. polgármester.

Erdmannsdorff német követ távozik Budapestről

Utóda von Jagow SA-főcsoportvezető

Berlin, július 2. (Német TI.) A Führer Ribbentrop birodalmi külügyminiszter előterjesztésére Dietrich von Jagow SA-főcsoportvezetőt budapesti német követévé nevezték. Erdmannsdorff eddigi budapesti német követet a külügyi hivatalba rendelték. (MTI.)

Magyarország Otto von Erdmannsdorff birodalmi német követ személyében barától búcsúzik, olyan időkben, amikor a birodalom népe és a magyarság történelmi

szolidaritása az új Európa áletharcában érvényesül. Személyisége szinte foglalta azoknak a szoros baráti kapcsolatoknak, amelyek nemzetünket az új világ diadalát kiközdő Nagy-Németbirodalommal összekötik. A trianoni rabságból való szabadságunk minden pillanatában, felelős államférfiak oldalán, állandóan ott látunk Otto von Erdmannsdorff nemese alakját, aki nem egy döntő tárgyalásnál hű barátként állott mellettünk.

Kassán megkezdtek a légitámadások okozta károk helyreállítását

Kassa, július 2. A szovjetországi légitámadás anyagi kára az első becslések szerint közel kétfélmillió pengőre tehető. A város vezetősége megtette a szükséges lépéseket abban az irányban, hogy az anyagi károkat a kormány mielőbb helyreállítsa. Dr. Pohl Sándor polgármester utasítására a károkat haladéktalanul összeírták, mégpedig nemcsak az össze-

omlott és megsérült épületeket, hanem a megsemmisült vagy megrongált üzlet- és lakberendezéseket is, úgyiszlén egyéb anyagi károkat. A város műszaki osztálya részéről történt összehívásról a polgármester azonnal jelentést tesz a belügyminiszternek. Kassán remélik, hogy a károk helyreállítása és jóvátetele soronkívül megy végbe.

Thobiás Erzsébet kozmetikáját áthelyezte Kossuth u. 7. sz. alá

Egyéni arckezelés, tartós szempillafestés garanciával

Orvosi vizsgálat alá kerülnek a hentesek, mészárosok, pékek, cukrászok és borbélyok

A napokban kerül sor a közegészség hatályosabb védelméről szóló törvény végrehajtására. Elsősorban a különböző iskolák és óvodák tanszemélyzetét, valamint a napközi otthonok, eszmeförgető és más hasonló intézmények alkalmazottait vizsgálják meg.

Azoknál, akiknél fertőző, vagy előrehaladott állapotban lévő tífózbajt állapítanak meg, a betegség mérvéhez képest elhelyezik olyan helyre, ahol nem kell közvetlenül érintkezniük a gyermekekkel és fiatalokkal. Azokat is megvizsgálják, akik teljesen egészségeseknek tartják magukat.

A gyógyítható betegeket kórházba utalják, s ha felgyógyulnak, visszahelye-

zik őket régi helyükre. Akik nem gyógyulnak meg teljesen, azokat vagy nyugdíjazzzák, vagy más beosztást adnak részükre.

Orvosi vizsgálat alá kerülnek az élelmiszeriparban foglalkoztatottak és az élelmiszerek árusításával és készítésével foglalkozók is.

A törvényt ezekkel szemben is úgy akarják alkalmazni, hogy létfontosságukat ne veszélyeztessék. Ha eltűntek őket régi foglalkozásuktól, akkor a közegészségügyre veszélytelen foglalkozási ágakban kaphatnak elhelyezést. Az élelmiszeriparban sor kerül a hentesek, mészárosok, pékek, cukrászok, majd a fodrászmesterek és segédek megvizsgálására.

Huszonöt kislakást építenek még ebben az évben Nagyváradon

A Nép- és Családvédelmi Alap nagyváradi vezetősége most állította össze 1941. évi költségvetését. Az alap vezetőségének rendelkezésére álló költségvetési keret 500.000 pengő lesz, amelyből tekintélyes összeget irányoztak elő inségmunkák céljára, de jelentős tétel fordítanak kislakások építésére is. A terv szerint még ebben az évben 25 kislakást építenek.

Tervezték háziállatok, főként lovak, szarvasmarhák és sertések kislakását is. Kisipari és kiskereskedői kamatmentes hitelek is folyósítanak az arra rászoruló érdemes kisiparosok és kiskereskedők számára. Végül állatállatok dolgoztatása céljából foglalkoztató műhelyt és üzemet állítanak fel.

Debreceni színészek a kolozsvári Nemzeti Színház társulatában

Hírt adott már a sajtó arról, hogy Táray Ferenc igazgató befejezte a kolozsvári Nemzeti Színház prózai és operatársulatának szervezését. A teljesen restaurált és újjászervezett kolozsvári színház, amely az Operaház és a budapesti Nemzeti Színház után a harmadik hivatalos állami színházunk lesz, ősszel nyílik meg ünnepélyes keretek között.

A kolozsvári színház társulata elsősorban nagyívűt képvisel. Örömmel olvassuk, hogy a tagok között több olyan színész is van, akik Debrecenben is játszottak. A Debrecenből elkerült művészek közül elsősorban Sivó Mária említjük meg, aki mint hősnő fog játszani a kolozsvári színház színpadán. Sivó Mária a Horváth Árpád felfedezettje

volt s a Csokonai-színházban sok nagy és őszinte sikert aratott. Sivó később Budapestre került s onnan szerződött le Táray Ferenc. A debreceni közönség örömmel emlékszik vissza a tehetséges Jatkó Ciára, aki sok éven keresztül egyik legnagyobb erőssége volt a Csokonai-színházban a Kardoss-társulatnak. Jatkó Ciá szubretnek szerződött Kolozsvárra. Az elmúlt színi szezonban átszült a Csokonai-színházban Sallay Kornélia, a nagyon tehetséges jellemszínész. Sallay Kornélia a vitéz Bánky Róbert társulatának volt a tagja. Külön meg kell emlekeznünk a debreceni származású Takács Pauláról, aki a tél folyamán vitéz Tolnay Andornál a „Cirkuszhercegnőben” aratott emlékeztetés si-

keret. A gyönyörű hangú Takács Paula énekesnőnek szerződött a kolozsvári társulathoz. Püllöp Sándor évekké elzolt szintén tagja volt a Csokonai-színháznak. Sokoldalú, intelligens színész, aki egyben operettrendező is. Kamarás Gyula szintén a Horváth Árpád felfedezettje volt. Szépen ívelő pályáját tulajdonképpen Debrecenben kezdte. Innen került fel a Vígyszínházhoz, majd időközben játszott filmen is, így többek között a „Halálos tavaszban” és a „Sárga rózsában”. Kamarást sikerült Táraynak megszereznie, s vele jelentős értéket kapott Kolozsvár színháza.

Táviratok

AZ ÚJ BRASSÓI MAGYAR KONZUL

Budapest, július 2. A Kormányzó a külügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére Szankay Zoltán dr. másodosztályú konzult a brassói m. kir. konzulátus vezetésével bízta meg.

MEGAY LÁSZLÓ UNGVÁR UJ POLGÁRMESTERE

Ungvár, július 2. A belügyminiszter Megay László dr. polgármesterhelyettes főjegyzőt Ungvár város polgármesterévé nevezte ki. Siménfalvy Árpád főispán iktatta be hivatalába, aki előtti elmondotta az esküszöveget. Szordán délelőtt a város tisztviselőikara tiszteltgett az új polgármester előtt. (MTI.)

SZIRIÁBAN VÁLTOZATLAN HEVESSÉGGEL HARCOLNAK A FRANCIAK

Vichy, július 2. (NST) A francia hadügyminisztérium a sziriai harcokról kedden a következő hadijelentést tette közzé:

— Az angolok valamennyi frontszakaszon megerősítették csapatukat, melyek a mi osztagainkkal érintkezésben állnak. Líbanon déli részén, a tengerparton, a hegyvidéken mindkét részről nagy tűzérési tevékenység folyt, miközben az ellenséges csapatok igyekeztek érintkezésbe kerülni csapatainkkal.

Nebek környékén jelentős angol erőkert támadtak meg gésépitett egy ségeink és az érintkezést fenntartották velük. A palmyrai helyőrség tovább folytatja hősie ellenállását. Légi haderőnk lombatámadásokkal és gépfegyvertűzettel eredményesen avatkozott be a földi harcokba. (MTI.)

TRACIÁBÓL KIS-ÁZSIÁBA SZÁLLITJÁK A TÖRÖK PÁNCELŐS CSAPATOKAT

Istanbul, július 2. (NST) A török közlekedési miniszter Istanbulba érkezett. Tartózkodása alatt meg akarja szemlélni a török csapatok és motoros egységek nagyszabású átszállítási manőverét. A csapatok Trácia felől jönnek és Istanbul érintése nélkül szállítják őket Kis-Ázsiába. Ezt követően a miniszter megzemléli a Törökország és Európa között összekötő útvonalakat.

A sajtó képviselőivel közölte a közlekedési miniszter, hogy közvetlenül küszöbön áll az egykori görög vasútszakasz Törökország által való átvételéről szóló szerződés aláírása.

Irógép eladás, csere, vétel HURAY Iparkamara, T. 17-95.

MA ÜLÉSEZIK A HAZ IGAZSÁG-ÜGYI ÉS KÖZJOGI BIZOTTSÁGA

Budapest, július 2. A Ház Igazságügyi és közjogi bizottsága július 3-án délelőtt 11 órakor ülésezik. A házassági törvény kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalja.

HOL LEHET HAGYMAT VÁSÁROLNI?

Budapest, július 2. (MTI.) A kormányrendeletet adott ki, amely szerint ezentúl érett vöröshagymát és fokhagymát az ország egész területén a termelőtől tovább eladás és ipari feldolgozás céljára kizárólag a Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezete vásárolhat.

Megdöbentő gyermektragédia a nagyerdei strandon

Dr. Veress Géza tb. főjegyző, városi tanácsnok gimnazista kisleánya a vízbefulladt

Szerdán délelőtt megrendítő gyermektragédia történt a város nagyerdei strandján. Dr. Veress Géza tb. főjegyző, gazdasági tanácsnok 12 éves gimnazista kisleánya, Veress Judit fürdés közben a vízbe fulladt. A megdöbentő gyermektragédiáról az alábbiakban számolunk le:

Szerdán délelőtt Veress Géza tb. főjegyző Judit nevű 12 éves gimnazista kisleánya testvéreivel együtt kiment a nagyerdei strandfürdőbe. A gyermekek vidáman lubickoltak a meleg vízben és úgy 11 óra lehetett, amikor átmentek a hideg medencéhez és egymásután ugrottak a hideg vízbe.

Veress Judit is beugrott a vízbe és alámerült.

Először nem tulajdonítottak semmi különös jelentőséget, de amikor már hosszú percek teltek el a beugrás után, többen keresésére indultak a szerencsétlen kisleánynak. A kétségbeesett keresés mintegy 15-20 percig tartott, de ekkor már eszméletlen állapotban találtak a kis Juditot.

A strandon több orvos tartózkodott, akik azonnal a kisleány segítségére siettek.

Dr. Vikol, dr. Nagy Albert és dr. Ritter Sándor orvosok felváltva végezték az élesztési kísérletet, közben a mentőket is értesítették, ahonnan Heley Englebert mentőorvos szállott ki a helyszínre. A mentőorvos megérkezése után

készülékkel folytatták az élesztési kísérletet, de másfélórát megfeszített munkájuk eredménytelen maradt.

mert a kisleány a fulladás következtében meghalt. Veress Judit egyébként nagyszerű úszó volt és így feltehető, hogy

a hideg vízben szívgörcsöt kapott és ez okozta halálát.

Veress Judit a református Dóczy leánynevelő intézet gimnáziumában most végrende az első osztályt. Jó előmenetelű tanárnői és tanárai már az első napokban nagyon megkedvelték és iskolatársai rajongásig szerették. A minap iratták be a második osztályba és tanárai a legnagyobb reményt fűzték előmeneteléhez.

Munkatársunk kint járt a nagyerdei fürdőtelepen, ahol beszélt Kepecs fürdőmesterrel, aki a következőket mondta a tragikus halál-

esettel kapcsolatban:

— A déli órákban hozzám jött a kis Veress Judit László nevű fivérére, aki bejelentette, hogy a testvére eltűnt a vízben. Erre azonnal a mikrofonhoz rohantam és a mikrofonon keresztül kerestem. Mikor meggyőződtem, hogy a leányka nem jelentkezik, beugrottam a vízbe. — Néhány perces kutatás után megtaláltam a medence fenekén. Ezután a mentők is nonsokára megérkeztek, akik mintegy másfél óráig élesztették mesterséges légzéssel és injekcióval, de nem lehetett megmenteni az életnek. Veress Judit többször megfordult a nagyerdei strandon, nagyszerű úszó volt és így senki sem sejtette, hogy úgy alá merül, hogy sohasem kerül élve felszínre. A strandon is mindenki szerette a közvetlen modorú, kedves kis úrleányt.

A gyermektragédia híre a déli órákban csakhamar elterjedt a városban, ahol óriási megdöbbenést és őszinte részvétet keltett. Dr. Veress Géza főjegyzőt és családját a tragikus halálesettel kapcsolatban szívesen keresték fel őszinte és mély részvétnyilvánításokkal.

aki egy magával fehetetlen beteg egyedül ápol. Tehát például nem lehet beosztani azt a lányt, aki öreg, súlyos beteg apját egyedül ápolja. Végül nem lehet beosztani riadóüyeleteseknek azokat, akik erre a szolgálatra testileg vagy szellemileg alkalmatlanok. Ha ennek az utóbbi körülménynek a fennforgását a parancsnok maga elbírálni nem tudja, csakis hatósági orvosi bizonyítványt köteles elfogadni.

Méltányos, ha a mentesített személyek — amennyiben azt megtehetik — önkéntes jelentkezés alapján ugyancsak részt vesznek a szolgálat ellátásában. Ezt kívánja a közös érdek, a bajtársiasság és a méltányosság! A szolgálat beosztását a lakóház légóltalmi őrségének parancsnoka végzi. Minden surlódás elkerülhető, ha a beosztást az érdekeltek méltányos kívánságainak figyelembevételével végzik el. A nappali szolgálat sokkal kisebb jelentőségű, mint az éjszakai. Eppen ezért a nappali szolgálatot nők és fiatalabb kordok lássák el, este 10-től reggel 6-ig azonban lehetőleg csak férfiakat osszunk be. Ezt az elvet a lehetőség határain belül tartjuk is, ha ez csak kényszerítő szükség esetén térünk el tőle. A nappali szolgálatot legcélszerűbben a házfelügyelő és családtagjai láthatják el, közülük valaki napközben mindig otthon van és ezt a munkát minden nehézség nélkül végezheti.

Hogyan kell a riasztó ügyeleti szolgálatot ellátni?

A riasztó ügyeletes feadata az, hogy akkor, amikor a hatósági riasztóeszközök légvédelmi riadót jeleznek, azt a ház összes lakóival a lakóház riasztóeszközének segítségével haladéktalanul tudassa. Mivel a hatósági szirénák sűrű telepítésé folytán a jelzések figyelő fül számára különösen az éjszakai csendben minden lakásban észlelhető, semmi akadálya nincsen annak, hogy a beosztottak szolgálatukat lakásukban teljesítsék. Ez olyan könnyű, amely a riasztóüyeletesi szolgálat ellátását mindenki számára a legkönnyebbé teszi és ezért a továbbiakban remélhető ennek a szolgálatnak zökkenő- és surlódásmentes ellátása. Természetes követelmény, hogy a szolgálatot teljesítők tényleg figyeljenek is, ami azonban nem azt jelenti, hogy a riasztóüyeletes semmi munkát nem végezhet, mert olvasás, írás, tanulás, csendes beszélgetés, közmunka stb. megengedett, sőt kívánatos is, hogy a riasztóüyeletesi szolgálatban töltött idő ne vesszen kárba, csak olyan zajos munkát ne végezzen a riasztóüyeletes, ami teljesen kizárja a figyelés lehetőségét.

Ház- illetve házeszopontként egy riasztóüyeletesnek kell a riasztószolgálatot ellátni.

Nagy József ny. m. kir. f. főtanácsos, a LL. Debreceni Csoportjának ü. v. al-elnöke.

Országosan köröznék egy zsidó szélhámost

A budapesti főkapitányság csatlós miatt országos körözést adott ki Gonda Grossmann József 48 éves salgótarjánai zsidó ügynök ellen, aki az ország különböző vidékein csatangolva azzal szélhámoskodik, hogy a Felvidék és Kárpátalja felszabadításában résztvettek háborús kintuteltéseit megszerzi. Erre a célra már eddig is több egyéntől kisebb-nagyobb összegeket vett fel előlegként, de a pénzt saját céljaira fordította. Aki Gonda Grossmann ismert, vagy hasonló trükkkel pénzt akar kicsalni, azonnal adja át a legközelebbi tendőrnök, vagy csendőrnök.

Beszéljünk magyarul!

A Magyar Iparosok nyelvvédő könyvében olvashatjuk többek között a következő idegen szavak helyes magyar kifejezését: abrosz: asztalterítő; boy: kifutó, cug; huzat, dinstelt: párolt, dunsztolás: gözölés, email: zománc, fásirozott: vagdalt, fess: csinos (takarós), fiksza: rögzít, franko: bérmentve, garnirung: körítés, gersli: árpakása, griz: dara, gusztyos: izléses, indanthren: szintartó anyag.

Kartell: üzleti egyezmény, koch: fel-fujt, kollektio: mintasorozat, kreál: tervez, kvantum: mennyiség, limonádé: szörp, manzsetta: kézelő, mósusz: pézsmá omlett; tojaslepény, partvis: kefesepő, piknik: batyubál, promil: ezrelék, raffolt: redőzött, rizikó: kockázat, rostbeaf: hátszín, ruszni: oroszhal, smirgli: füvegpár, spulni: orsó, svung: lendület, tempó: iram, till: fátlyószövet, vermouht: ármós, jumper (zsömper): ujjas.

Bonyodalom a Sebeskörös partjának kaszálata körül

Mikó Sándor komédiások ellen a csendőrség eljárását indított az Armentisó Társulat feljelentésére, mert Mikó a Sebeskörös partján 600 méteren nagyobb kaszálót eladott ifj. Kóti János, Martián Balázs, Fejes József, Szabó József, Mikó János és Martián János komédiákosoknak 300 pengő értékben, holott ehhez nem lett volna joga, mert az árvízszabályozó társulat elbocsájtotta állásától.

Mikó Sándor csendőrségi kihallgatása során azzal védekezett, hogy az árvízszabályozó társulat valóban elbocsájtotta állásától, de ő ezt a döntést megfellebbezte és így azt gondolta, hogy kaszálatai joga van a Sebeskörös partján. Így gyanútlanul adta el a kaszálót a komédiákosoknak.

FERENCJÓZSEF KESERŰVÍZ

Felhívás a debreceni diákokhoz

A bátor hős német katonák és vitéz honvédek nap-nap után súlyos csapásokat mérnek a hazát, az Istent megtagadó, a civilizációt elsöpörni, az egész Európát meghódítani és azt kommunistává tenni akaró orosz csapatokra.

Isten velünk van, és mi rendíthetetlenül hiszünk hős katonáink győzelmében.

Nagy hibát követnénk el azonban, ha az ellenség erejét le akaránk kicsinyelni és megfélemezni arról, hogy idebenn az ország belsejében is minden magyarnak, nőnek és férfinak, fiatalnak és öregnek vannak honvédelmi kötelezettségei. Nap-nap után halljátok a rádióban, olvassátok az újságokban, az orosz ejtőernyős veszedelmet. Ezeknek az ejtőernyősöknek a megfigyelése a polgári lakosság kötelessége, s ennek a megfigyelésnek megszerzésére hívlak benneteket, gyertek debreceni diákok, szervezzük meg az ejtőernyős megfigyelő diákörseget és ha megszerveztük, ajánljuk fel azt a magyar honvédeknek.

Az őrség tagja lehet minden 14. évet betöltött debreceni diák.

A 10-10 tagú őrség kötelessége Debrecentől 3-5 kilométer távolságra tanyákon harmad naponként 24 óras megfigyelés és jelentés.

Hozzatok magatokkal szülői beleegyezést! Várak benneteket csütörtökön 10 órára a református gimnázium tornacsarnokában!

vitéz VÁRY SÁNDOR

ref. gimn. testn. tanár.

FRICK LAJOS
műköszörcs és finom acéláru
szaküzlete a régi helyén
Ferencz J. út 27. sz. alatt van
Városházával szemben.
Finom acéláruk nagy választékban. Élezések, javítások felelősség mellett.

Ma kezdődik Debrecenben a Vasnap

Több ízben foglalkoztunk már azzal a nemzetgazdasági szempontból felbecsülhetetlen értékű mozgalommal, amely az ócska és már használatból kivont fémek és vashulladékok gyűjtését tűzte maga elé feladatul. A múlt évben már országos gyűjtőnapokat rendeztek s jelentős nyersanyaggal járultak hozzá az országos szükséglethez. Debrecenben a cserkészek, leventék bevonásával tartották meg tavaly a Vasnapokat és szép eredményt értek el. Az idén a visszatért keleti és erdélyi részeket is bevonták már a gyűjtésbe s a hazatért magyarság lelkesen vett részt abban, felismerve annak nagy fontosságát.

Debrecenben ma kezdődik a Vasnap s értesülésünk szerint három napig fog tartani, azonban ha az ér-

deklódés megkívánja, meghosszabbítják a határidőt. A debreceni gyűjtés iránt már a tegnapi nap folyamán is nagy érdeklődés nyilvánult meg. Igen sokan kérezték a gyűjtést irányító központtól s telefonon máris sok felajánlás érkezett. Ma reggel azután sok jármű indult el Debrecen utcáin, lekopogtatnak az egyes házakba és felhívják a lakosság figyelmét arra, hogy a fém- és vashulladékaikat bocsássák a nemzeti gazdálkodás rendelkezésére.

A debreceni nagyközönség már a múltban is megértéssel fogadta a Vasnapot, hisszük, hogy ebben az évben még fokozottabb mértékben felkarolja ezt az ügyet és Debrecen élőkét helyre segíti a vas- és fémhulladékgyűjtési statisztikában.

TUDNIVALÓK

a hazórség riasztó szolgálatáról

A honi légvédelmi készültség elrendelése óta állandóan, igen sokan szóval, írásban, telefonon fordulnak a Légóltalmi Ligához, kérve a házparancsnoki, helyettesi, különösen a riasztó ügyeleti szolgálati kötelezettség alól való felmentésüket különböző címeken. Sajnos, igen sokan úgy gondolkoznak, miért én riaszok, örökösök, figyeljek, parancsnokjak, miért nem Péter, avagy Pál? s igen sokan a kötelességeiket híven teljesítik, feladataikat ellátó házparancsnokokkal, azok helyettesével vitáznak, perelnek, szembeszállnak, nem engedelmkednek, rendelkezéseiket nem teljesítik. Ezek ellen a vétők ellen a rendőrhatalósághoz a feljelentés megtételét, ahol méltó, megfelelő büntetésben részesülnek. Tekintettel azonban arra, hogy a Légóltalmi Ligának nem hivatása, nem feladata, célja, hogy feljelentés, büntetés, hanem hogy mindenki feladatát, kötelességét teljesítse, úgy a maga, hozzártartozói, felebarátjai, a Haza érdekében, azért is kérve kérek mindenkit, hogy légóltalmi feladatait, kötelességeit, így a riasztó ügyeleti szolgálatot is pontosan, szeretettel, rendszeresen lássa, teljesítse, s a házparancsnokok által tar-

tandó alapkiképző előadásokon vegyenek részt.

Azon kérdésre, ki köteles a riasztó szolgálatot ellátni, közlöm a „Riadó” f. évi április 15-i 8. számában megjelent cikket:

„A riasztóüyeletesi szolgálatot nemre való tekintet nélkül a ház 14. és 70. év közötti életkorban lévő személyes légvédelmi szolgálatra kötelezett lakói látják el, a lakóház légóltalmi őrségparancsnok által méltányosan és észszerűen összeállított szolgálati beosztás alapján.

A riasztóüyeletesi szolgálat alól mentesek a következők:

A honvédség, rendőrség és csendőrség tényleges szolgálatot teljesítő tagjai, valamint a város, vagy község hatósági légóltalmi szervezetébe és az I. csoportba sorolt ipartelepek légóltalmi szervezetébe beosztott egyének. Ezenkívül mentesek a terhes állapotban lévő nők, továbbá az olyan anyák, akiknek 1 éven aluli egy gyermekük, vagy 6 éven aluli két gyermekük van, feltéve, hogy a gyermekek az anyával közös háztartásban élnek, valamint az a nő is mentes,

HIREK

Gyógyászati éjjeli szolgálata:

„Nap” Tolnay Imre, Piac-utca 1. — „Aranyegyszaru” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-utca 8. — „II. Rákóczy” Arany S. A. örökösei, Külsővásártér. — Sztankay” Németh László, Szent Anna-utca 64

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIHODA: Arany Bika szálló, félelelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvessznek minden kedden és csütörtökön délelőtt 10—12 óráig. Telefon: 20-23.

A PART KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hó első vasárnap délelőtt 11—12 óráig.

A PART ELNÖKE FOGAD minden hétfőn délután 5 óra 30 perctől 7 óráig a központi pártirodában.

A MAGYAR ÉLET PARTJÁNAK TARSASKÖRE az Arany Bika szálló féleleleten nyitva minden nap délelőtt 9—1 óráig és délután 3—9 óráig.

FŐISPAN FOGAD magánügyben minden csütörtökön délelőtt 10—12 óráig.

PARTNAP minden hétfőn délután 5—8 óráig.

A KÖZELELMEZÉSI KORMÁNYBIZTOS magánfeleket fogad minden kedden délelőtt 10—12 óráig a főispáni hivatalban.

Emlékezésünk

JULIUS 3.

1917. Kimagasló bátorságával és szökkelten hidegvérűséggel tűnt ki ezen a napon Varga József volt szombathelyi 83. közös gyalogezredbeli pórtartalékos tizedes. A Szeret folyó menti Batkownál végrehajtott éjjeli vállalkozást megelőzően halálmegevető bátorsággal az oroszok dróttakadályait átlátnáta, majd éjjel a dróttakadályok felrobbantása után rohamraja élén elsőnek rontott az oroszok közé, ahol az ellenállók pillanatok alatt leküzdötte és ezzel szakaszának gyors felzárkózást biztosított. Az orosz árok felgöngyölítésében közben egy-maga még körülbelül 20 orosz telt harképtelenné és géppuskáját elvette. Ezt raja egyik emberével az oroszok élénk tüzeben zsákmányként el is hozta. Varga tizedes kimagasló magatartása elismeréséppen a bronz-, a kis- és a nagy-érem vitézségi érdemei mellé most az arany vitézségi éremet kapta jutalmul.

— **Dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző állapota javul.** Általános és őszinte együttérzéssel fogadta a debreceni és hajdúmezei közönség azt a hírt, amely dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző betegségről számolt be. Dr. Uzonyi Barnát igen sokan látogatták meg a belklinikán és őszinte szívvel kívánták neki minél előbbi gyógyulást. Tegnapi Rásó István alispán is meglátogatta a nagy beteg főjegyzőt és a vármegye tisztikarának üdvözlését és jókívánásait tolmácsolta. Dr. Uzonyi Barna állapotában az utolsó napokban nagyfokú jobbulás következett be, s minden remény meg van arra, hogy közelesem ismét elfoglalhatja hivatalát.

— **Négy ösztöndíjas hely a Gazdasági Akadémián.** Az egyetemes konvent, illetőleg a kultuszminiszter leírata alapján dr. Révész Imre püspök felhívta a közepiskolák igazgatóinak figyelmét arra, hogy kultuszminiszteri engedély alapján az Országos Földhitelintézet négy fiatalembernek 10 hónapon keresztül havi 100 pengős ösztöndíjat adományoz, ha tanulmányukat a Gazdasági Akadémián folytatják. Ugyanakkor a Gazdasági Akadémián kiválóan végzett egy hallgató számára pedig 12 hónapon át havi 100 pengős ösztöndíjat ad, ha valamelyik főiskoláján kíván tudományos munkát végezni.

— **Az ablak kibontása után kifosztottak egy lakást Sárádon.** Egri Lajos sárádi lakos házában ablakát tegnap ismeretlen tettesek kifosztották és így behatolva a lakásba, elloptak egy ezüst órat aranyláncsal, egy női arany köves gyűrűt, egy arany fülbevalót és egy arany fényképtartót. A nyomozást megindította a csendőrség.

Messzemelő tervek a Magyarországon fejlett sertésbőr felhasználására

A sertésbőrnek cipőgyártás, kesztyűipar, bőrdöntéskészítési és bőrdíszműipari felhasználása egyaránt nagy anyagi és erkölcsi hasznot eredményezett. Az eddigi ipari felhasználáson túlmenő feldolgozási eljárások is — mint arról a Pártörlesztő több ízben beszámolt — folyamatban vannak, amelyek főleg a sertésbőr talpbőrré való felhasználását célozzák. Ertesülésünk szerint a kísérletezések teljes eredményre való befejezése a legrövidebb idő kérdése. Most már sikerült olyan preparátumot készíteni, melynek segítségével a sertésbőrt az eddig használatos talpbőrfejté-

kal egyenértékű talpbőrré lehet kikészíteni. Ez a körülmény nagy jelentőséggel bír a cipőipar és a közellátás szempontjából. A nálunk lefejthető sertésbőr mennyiségét tekintetbe véve, az a vélemény, hogy új kikészítési eljárás útján sertésbőrből anynyi talpbőrt lehet rendelkezésre bocsátani, amennyi a jelenleg import útján beszerezhető talpbőrmenyiségnek legalább 85 százalékát teszi ki. Ha tehát a sertésbőrnek talpbőrré való kikészítése a közeli jövőben megindul, állíthatjuk, hogy a magyar cipőgyártási ipar gondjai teljesen megszűnnek.

Terményeit tűzkár ellen

Általánybiztosítás keretében biztosíthatja legolcsóbban!

— **Légóttalmi kihágásért százpengőre ítétek egy debreceni zsidót.** Moskovits David Szepeségi-utca 14. szám alatt lakó zsidót, mert a lakóház légóttalmi őrség parancsnoka által tartott alapkiképzésen nem jelent meg, a rendőri büntetőbíró 20 napi elzárást helyettesítő százpengő pénzbüntetésre ítélte jogerősen.

— **Nyiregyháza tartják meg a tiszavidéki evangélikus egyházmege közgyűlését.** A tiszavidéki evangélikus egyházmege közgyűlésének megtartását július 3 és 4-re Szatmárra tűzték ki, de most a közbejött akadályok miatt úgy döntöttek, hogy a közgyűlést Nyiregyháza rendezik meg.

— **Kutyá helyett egy napszámot ítétek oldalba.** Súlyos szerencsétlenség történt Pusztaszeren. Knolboch Ferenc gazdálkodó vadászfegyverrel az éjszakai órákban egy kárteknő kutyát akart lelőni, de a sórért Laska András napszámot oldalába fűrdött. A szerencsétlen napszámot súlyos sérülésekkel szállították kórházba. Knolboch ellen az eljárást megindították.

— **Másfélórai élesztési kísérlet után tört eszméletre Dömötörfaluban a kubikgodorban több gyermek fűrdött és fűrdés közben Takács Mihály 12 éves gyermek szívgyörcsőt kapott és alámerült.** A szerencsétlen fiút társai búzták ki a vízből és csak másfélórai élesztési kísérlet után nyerte vissza eszméletét.

Fényképek, keretek, amatőrmunkák, fényképező gépek, filmek Szipál mesternél.

— **Megverték egy idős asszonyt a Tég-lavetőben.** Özvegy Czeglédi Zsigmondné, Megyer-tér 2. szám alatti lakos a napokban egyik ismerősével szóváltásba keveredett és ismerőse a szóváltás hevében többször fejbeütötte. A szerencsétlen asszony fején repszett sérülést szenvedett. A támadó ellen megindították az eljárást.

— **Agyonütötte a villám két leányt Szaniszló határában.** Megdöbentő kettős halál tragédia játszódott le Szaniszló határában. Nagy vihar kerekedett és a mezőn dolgozó Grandt Mária 12 éves leány 10 éves testvérével egy tűzfa alá menekült, miközben lecsapott egy villám és mindkettőjüket agyonütötte.

— **Felakasztotta magát, mert megitta a reabizott ruhák árát.** Katz Andor szatmári lakos felakasztotta magát és mire rátaláltak, meghalt. Nyomozás során megállapították, hogy tettét azért követte el, hogy a javításra és vasalásra átadott ruhát eladta és árát megitta.

— **44.000 munkás foglalkoztat, egymilliórd pengő értékű árut termel a magyar élelmiszer-ipar.** A statisztikai adatok szerint a magyar élelmiszeripar az elmúlt évben kerekén 44.000 munkást foglalkoztatott és ez az átlagos gyáripari létszámnak csaknem egytizedrésze. Ugyanakkor az élelmiszeri iparágak évi termelésének értéke egymilliórd pengő meghaladó összegével a gyáripari termelés közel egyharmadát szolgáltatta. Az 1940-es esztendő az élelmiszeripar terén is tekintélyes erőgyarapodást és terjeszkedést mutat. Az ipartelemek száma több, mint százszal emelkedett, az üzemek kívül álló telepek száma viszont mindössze huszonkilenc: ötlet több, mint az előző évben. Az üzemnapok száma szintén nőtt az új gyárak létesítésével együtt. A munkanapok száma tízmillióról tizenkétmillióra emelkedett, ami arányban van a munkálétszám emelkedésével.

— **Összeüzta lábát a szerszámláda.** Bokrosi Mihály debreceni fűtő, Kanális-utca 21. szám alatti lakosnak Nyiregyháza M. Á. V. fűtőházban lábára esett a szerszámok láda és lábát összeüzta.

— **Orrbarugott a hó egy gazdasági cselekedet.** Antos Albert földesi gazdasági cselekedet fogás közben a hó orrbarugta és súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Lugköldötöt ivott egy két éves kisfiú Komádiban.** Herczeg Sándor 2 éves komádi napszámos gyermeke tegnap véletlenséggel lugköldötöt ivott és életveszélyes állapotban szállították be a beregnyóújfalui kórházba. Mintán gondatlanság látszik fennforogni, az eljárást megindították és az esetről jelentést tettek a debreceni királyi ügyészségen.

Kerékpárgumi, gumics zma javítása Rétinél Piac-utca 42. szám.

— **Üldözötés miatt váltam meg az élettel.** Ungvár határában a kirándulók az egyik fán egy akasztott embert találtak, akit levágtak, de már nem tudtak rajta segíteni, mert meghalt. Mellette egy cédulán a következő szöveget találták: „Üldözötés miatt váltam meg az élettel”. — Megállapították, hogy Szücs László 45 éves volt ungvári banktisztviselő követett el öngyilkosságot.

— **Ejszakai nyugalmát tönkre teszik, ételét, kenyerét (megfertőzik) bepiszkolják, drága ruháját össze-rágnak a férgek, mert a kártevőket nem irtatja szavatolással Szabados féreg és hernyóirtó vállalkozóval, Debrecen, Cserepes-utca 4. Telefon: 26-30.**

— **Elfogta a rendőrség az óratolvajt.** Részletesen beszámoltunk arról, hogy napokkal ezelőtt ismeretlen tettes Andirkó János Nyil-utca 36. szám alatt lakó hentesmestertől ellopta 280 pengő értékű ezüstóráját és arany láncát. Nyomozás során a rendőrség elfogta özvegy Borza Ferencné, Józsa Borbála, Csillag-utca 34. szám alatti lakost, aki a lopást beismerte.

— **Gyanú körülmények között meghalt egy háromhónapos kisgyermek.** Püspök-ladányban Károlyi Sámuel háromhónapos kisgyermek, akit az orvos garattályoggal kezelt, hirtelen meghalt. Az a gyanú látszik fennforogni, hogy a gyermeknek nagyobb adag orvosságot adtak be. Miután gondatlanság látszik fennforogni, a nyomozást megindították és az esetről jelentést tettek a debreceni királyi ügyészségen.

— **Háromhónapi fogház hatrendbeli tyúklopásért.** Szerdán délelőtt a debreceni törvényszék dr. Sebestyén tanácsa előtt ifj. Szücs Lajos berekböszörményi napszámos lopás bűntettével, id. Szücs Lajos, Szücs Lajosné, valamint Sebestyén Sándor és Sebestyén Sándorné nagyváradi lakosok orgazdaság vétségével vádolva kerültek a vádlottak padjára. A vádirat szerint ifj. Szücs sorozatos tyúklopást követett el a környéken és a lopott tyúkokat Nagyváradon értékesítette. A törvényszék ifj. Szücs Lajost hatrendbeli lopás vétségéért háromhónapi fogházbüntetésre, id. Szücs Lajosné pedig orgazdaság vétségéért 30 pengő pénzbüntetésre ítélte. A többi vádlottakat felemtették az orgazdaság vádja alól.

NYÁRI NYITÁNY

— ARNO HOLZ —

Rigó trilláz a ligetben,
Kedv, egészség a szívemben.

Szemem elé veszem kezem
A csillogást úgy élvezem.

Csillog, mint az arany para,
Pázsit, virág minden szála.

Zöldbe zsendül minden kis ág,
Mézillat az egész világ.

S a föld felett láthatatlan
Nap harangja csendül halkán.

Rigó trilláz a ligetben,
Kedv, egészség a szívemben.

HEGYALJAI KISS GEZA

(x) Gyomorsavtúllengés, gyomorfekély ellen csak „HAJDUINT” használjon, hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Sztankay gyógy-szertár, Debrecen, Szent Anna-utca 64.

— **A Nemzeti Munkaközpont Vendéglátó ipari szakcsoportja az 1941. VII. 2-án hozott határozatában kimondotta,** hogy Debrecen sz. kir. város területén Vendéglátó Ipari üzemekben csak a Nemzeti Munkaközpont hivatalos igazolványával rendelkező pincérbajtársak nyerhetnek elhelyezést.

— **Dr. Kontsek Béla OTBA főorvost július hónapban dr. Csap Tibor helyettesíté, Ferenc József-út 79, hétköznaponként d. u. 3—5-ig.**

— **Hétezer tanítót foglalkoztatnak a cséplési munkálatok ellenőrzésénél.** A cséplési munkálatok ellenőrzésénél a legutóbbi minisztertanács határozat értelmében 7.000 népiiskolai tanítót foglalkoztatni megfelelő díjazás mellett. D. dr. Révész Imre püspök most felhívást intézett ezzel kapcsolatban valamennyi népiiskola tanítójához, hogy az országos és közérdek szempontjából kívánatos, hogy mindenki rendelkezésére állhasson, ezért a cséplési munkálatok idején feltétlenül állomáshelyeiken tartózkodjon mindenki.

— **A kereskedelmi leányiskolába** leiratkozni július 1, 2, 3-án délelőtt 9—12-ig lehet.

— **Hat tyúkot loptak el** Ladányi Gáborné Zwingli-utca 10. számú lakásának udvarából. Ladányiné feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Háromszáz pengő értékű lepedőt loptak egy ápolónőtől.** Orosz Mária klinikai ápolónő a rendőrség központi ügyeletén elpanaszolta, hogy ismeretlen tettes ellopott 15 darab lepedőt 300 pengő értékben. A rendőrség megindította a nyomozást a tolvaj kézrekerítésére.

— **Nyári gyorsíró, gépiró tanfolyam kezdődik Naményi Zoltán gyorsíró-, gépiroiskolában.** — Batthyány-utca 1. Vidőkieknek vasútkedvezmény. Államvizsga, állásbajánlás.

— **Szőihámoskodnak egy cipőszemester nevével.** Román Gábor cipőszemester, Zrínyi-utca 33. szám alatti lakos a rendőrség központi ügyeletén ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, aki nevében Lenkei Béla Virág-utca 17. és Kerekes György Virág-utca 11. szám alatti lakostól 8—8 pengő kölcsönt vett fel és a kölcsön felvételét is aláhamisította az elismervényre. A rendőrség megindította a nyomozást a vakmerő szőihámos kézrekerítésére.

— **Kerékpárlopások.** Paliga József Eprekert-utca 25. szám alatti lakostól a Hunyadi-utcán őrizetlenül hagyott Csoda gyártmányú 7750. gyári számú kerékpárját 80 pengő értékben ellopták. Máté Kálmán fűszerkereskedő, Király Ferenc-utca 1. szám alatti lakos Nimród gyártmányú 65 pengő értékű 11219 gyári számú kerékpárját a Gambrius útjáról lopták el, ugyancsak ellopták Fogel Pál Varga-utca 1. szám alatti lakos udvarából is 100 pengő értékű kerékpárját. A károsultak feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást. Legtöbb esetben a felügyelet nélkül hagyott kerékpárokat lopták el és így maguk a károsultak adnak alkalmat a lopás elkövetésére.

Gyászrovat

Varga Imre gyalogos 21. évében elhunyt. Temetése Dobóruszán péntek délután lesz a római katolikus grászszertartással. Szállítását Fehértói vállalata végzi.

Veress Juditka 11 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a Ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Mátyus-ter 6. Dankó temetkezési vállalat.

Pályadíjat nyert Bara Tibor. Bara Tibor tanítóképzős, lapunk fiatal költő-munkatársa, ki verseivel és cikkeivel már nem egészen ismeretlen olvasóink előtt, most az egyik pesti havilappal két versével országos verspályázatot nyert. A két nyertes vers különben lapunk május 15-i és júsvéti számában is megjelent. „Téli erdőn” és „Tavaszerkezős” címen.

Erettségi találkozó. A debreceni ref. főgimnáziumban 1921. évben érettségizettek július 5-én (szombaton) tartják húszéves erettségi találkozójukat. Gyülekezés a Kollégium előtt d. e. 10 órakor.

Vizbefulladás egy kis tehénpásztor. Halálos szerencsétlenség történt Buesumfalva határában. Bogye János 9 éves gyermek a község határában a reábizott teheneket őrizte. Az egyik tehén keresztülmélt a Laposon és a kistűt utánairamodott, de a víz árja elkapta és megfulladt.

Rádióelőadás a Nyári Egyetemről. Dr. Milleker Rezső egyetemi ny. r. tanár, a belcsészettudományi kar dékánja ma délután 6 óra 40 perckor magyarnyelvű előadást tart a rádióban a debreceni Nyári Egyetemről. Ez az előadás a közelmúltban elhangzott olasz- és németnyelvű előadásokkal együtt részletes tájékoztatást nyújt az idei tanfolyam kilitásairól és programjáról. A Rádió igazgatósága kilitásba helyezte egy helyszíni közvetítés megrendezését is.

Ellopták a szőlőcsoász Flaubert puskáját. B. Nagy Károly hajdúszoboszlói szőlőcsoász ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, aki a kunyhóban hagyott 12-es kurtított csövű Flaubert puskáját ellopta.

A magyar értelmiségi ifjúság szemponitjából rendkívül nagy jelentőségű a MAV igazgatóságának felszólítása, amely arra ösztönzi a középiskolát végzett keresztény ifjakat, hogy iratkozzanak be a Muegyetemre. Amelyik közülük kötelezettséget vállal arra, hogy a mérnöki diploma megszerzése után a MAV-nál helyezkedik el, azt az Államvasutak tanulmányai során évi 1200 pengővel támogatják. Jellemző, hogy alig néhány évvel ezelőtt még egyetemi túllermelésről beszéltek. A diplomás keresztény ifjúság kitünönök mondható új elhelyezkedési lehetőségei az egyetemek orvosi karára is ki fognak hatni, mert ma már a legfitalabb orvosgeneráció is jó állásokhoz jut. Eppen a közelmúltban számos eset adódott, hogy fiatal orvosok tisztviselői, vagy egyetemi tanárségédi álláshoz jutottak.

Hirdetmény. Értesítem a város községét, hogy a rögtönbiráskodás kiterjesztéséről szóló s. a debreceni kir. törvénszék elnöke által 1941. El. II. G. 1/68 szám alatt kiadott hirdetményt a hirdető vasoszlapon és a város háza hirdetőtábláján kifüggesztettem. Polgármester.

Megkezdte munkáját a Hangya baromfi-konzerv üzeme. A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint a szövetkezeti értékesítés egymás után olyan intézményeket hív életre, amelyek bizonyos termelési ágak jövedelmességét fokozottabb mértékben biztosítják. E feladat megoldását nagy mértékben elősegítik azok a tároló és feldolgozó telepek, amelyeket a Hangya az utóbbi évek folyamán létesített. Ilyen újabb intézménye a Hangyának a Közvágóhid területén felépített és most üzembe állított baromfi és huskonzervgyára. Az új szövetkezeti alkotást most mutatták be s az előlék vendégek előtt dr. Wünsch Frigyes alelnök-vezérigazgató hangoztatta, hogy a Hangya baromfi-telepein bizonyos százalékban olyan állatok is összegyűlnek, amelyek minőségileg kifogástalanok ugyan, de valamilyen formahibájuk van, például a baromfi beüzött mellkasú, vagy sérült bőrű. Ezek a baromfiak konzervformájában ezután teljesen árban értékesíthetők lesznek. Az új üzem libamáj-konzervek készítését is tervezte.

Légóltalmi vizsga a világitási vállalat alkalmazottak Mikepécsi-úti házában. A debreceni világitási vállalat alkalmazottak Mikepécsi-úti házában légóltalmi záróvizsga volt, melyen megjelent Lossonczy Istvánné főispánné és Nagy József ny. rendőrfőtanácsos, a Légóltalmi Liga ügyvezető alelnöke, kik megtekintették a ház légóltalmi felszerelését s az óvóhely berendezését. Ezután Lossonczy Istvánné főispánné rövid beszédet mondott, melyben elismerését nyilvánította Micszky Jánosné légvédelmi parancsnoknak kitűnő és eredményes munkájáért.

Kétszáz pengő értékű élelmiszert loptak egy hajdúbagosi földművestől. Mónus Imre hajdúbagosi földműves bezárt élőkamrájából ismeretlen tettes 15 kilogram sósszalonnát, 50 kilogram búzalisztet, 12 kilogram zsirt és egy pár csizmát loptott el 200 pengő értékben. A csendőrség megindította a nyomozást.

Szükség van a mezőgazdák igényeihez simuló hitelpolitikára — állapította meg az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara közgyűlésén báró dr. Mirbach Antal elnök. Szerinte a védetség megszűnése után fennálló gazdaadósságokat hosszú lejáratú amortizációs kölcsönökre kell átalakítani. Ezután gróf Festetics Domonkos országgyűlési képviselő hangsúlyozta, hogy az árak rögzítését az egész vonalon keresztűl kell venni, nemcsak a mezőgazdasági terményeknél.

Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbéllyegot.

Volt debreceni orvosok kinevezése a nagyváradi közkórházhoz. A nagyváradi közkórházhoz történt orvosi kinevezések között több, Debrecenben ismert név is szerepel. Legutóbb hírt adtunk arról, hogy dr. Fazekas Sándor debreceni szakorvost szomszédfürvossá neveztek ki Nagyváradra. Ugyanekkor dr. Penkert Mihály kecskeméti főorvost a gyermekkórház főorvosává, dr. Rentz Antal ungvári állami kórházi főorvost röntgen-laboratóriumi főorvossá neveztek ki. Dr. Penkert Mihály és dr. Rentz Antal sokáig teljesített Debrecenben is szolgálatot, s mindketten általános hírnévrnek, megbecsülésnek örvendtek.

„Meg akarta károsítani a céget, egyhónapi fogházra ítélték” című cikkben szereplő Viola Sándor nem azonos Viola Sándor Simonyi-úti lakossal.

Közérdekű levél. Kaptuk az alábbi levelet: A múlt nap a hatvan-utcai villamoson jöttem a város felé, mikor a Dreher sörgyár lerakatainak udvarából váratlanul egy hordókkal megrakott kocsi került a villamosunk elé. Pusztán csak a 11-es számú villamos vezetőjének ébersége mentette meg a sebesen kiszaladó kocsit a végzetessé válható balesettől. Az udvar kijáratánál ugyan ki van téve egy kis tábla, hogy vigyázat, mert kocsik és autók járnak ki, de talán mégsem a villamosjáratot kívánják szabályozni ezzel a táblával a raktár tulajdonosai? Tekintve, hogy a fentemlített eset nem az első ízben ismétlődik meg, szükségesnek látom az illetékesek figyelmét ráirányítani a nagyforgalmú udvarra, honnét percnként jönnek ki a járművek. Mindnyájunk biztonságáért hassanak oda az illetékesek, hogy a villamoskocsik vezetőjének ne kelljen mindannyiszor rettegve elhajtani a Dreher sörgyár lerakata előtt. Egy debreceni lakos.

A Városok Lapja július 1-i száma Lukács Odón ügyvezető alelnök tollából ismerteti a Városovetség szerepét a nemzetépítő munkában. Rámutat a cikk arra, hogy a városok együttes munkájának minő eredményei lehetnek és hogy milyen problémákkal szemben kell ezt az együttes munkát most ismételtén látni. A lap vezető cikkén kívül foglalkozik a kolozsvári közigazgatás problémáival, majd Széll Sándor tollából ismerteti Visegrádnak, az egykori birodalmi fővárosnak fontos szerepét. A visszalért erdélyi városok közül ez alkalommal Felsőbánya kerül a Városok Lapjában ismertetésre. Közli a lap ezenkívül Gyallay Domokos Tordáról írt hangulatos cikkét, majd a hivatalos részben közli a közéleti-államtiikár választát a Városovetség előterjesztésére. Ezen kívül bejelenti a Városok Lapja, hogy a Városovetség jubileumi pályázatának határidejét ismét meghosszabbította. — Egyébként a szokásos rovatok egészítik ki a gazdag tartalmú lap július 1-i számát.

STATÁRIUM

a rögtönbiráskodás kiterjesztése és kihirdetésének elrendelése tárgyában.

A 8020—1939. M. E. számú rendelet 2. §-ának megfelelően közhírré teszem, hogy a m. kir. Minisztérium az 1939. évi II. tc. 221. §-ában nyert felhatalmazás alapján az 1941. évi július hó 30. napján kell 4870—1941. M. E. számú rendeletével

A RÖGTÖNBIRÁSKODÁST

a polgári büntető bíráskodás körében, a rögtönbiráskodás kihirdetése tárgyában kibocsátott 12.727—1939. I. M. E., 5850—1940. M. E. és 2770—1941. M. E. számú rendeletekben megjelölt bűntetteken felül kiterjeszti

AZ EGÉSZ ORSZÁG TERÜLETÉRE

a közegészség elleni bűntettre (Btk. 315. §), gyújtogalás bűntettére, vízáradás okozásának bűntettére, vaspályákban, táviradókban (távbeszélőn) vagy hajókon, illetve légi járműveken, úgyszintén a villamos energia fejlesztésére, vezetésére és elosztására szolgáló berendezéseken (tartozékaikon) elkövetett közveszélyű esetelemények bűntettére (Btk. 434—436., 444. §, 1939. évi II. tc. 208., 209. §, 1931. évi XVI. tc. 61. §),

a robbantószer és robbanóanyag előállításával, tartásával és használatával elkövetett bűntettekről szóló 1924 évi XV. tc. 1. §-ának harmadik bekezdésében meghatározott bűntettre

és pedig úgy a tettesekre, mint a részesekekre (Btk. 69. §), valamint a felsorolt bűntettek elkövetésére is kiterjedő halállal.

Ehhez képest az eddigi kibocsátott rendelkezések értelmében ezidőszert a polgári büntető bíráskodás körében az ország egész területén a rögtönbiráskodás kiterjed a következő bűntettek elkövetésére:

a felsegésítés, ültélenség, lázadás bűntettére, ideértve a felsegésítés és lázadás elkövetésére létrejött szövetséget és azok elkövetésére való felhívást is,

a löfegyver, robbantószer, robbanóanyag (bomba, kézgiránát, pokolgép stb.) használatával elkövetett gyilkosság és szándékos emberölés bűntettére, továbbá az ily gyilkosság elkövetésére irányzott szíveségre,

a közegészség elleni bűntettre (Btk. 315. §),

vízáradás okozásának bűntettére, vaspályákban, táviradókban (távbeszélőn) vagy hajókon, illetve légi járműveken, úgyszintén a villamos energia fejlesztésére, vezetésére és elosztására szolgáló berendezéseken (tartozékaikon) elkövetett közveszélyű esetelemények bűntettére (Btk. 434—436., 444. §, 1939. évi II. tc. 208., 209. §, 1931. évi XVI. tc. 61. §),

a hatóságok büntetőjogi védelméről szóló 1914. évi XI. tc. rendelkezéseibe ütköző hatóságok, illetve hatósági közegek ellen fellépve elkövetett erőszak bűntettére,

az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló 1921. évi III. tc. 1. §-ának 1. bekezdésében és 2. §-ában meghatározott bűntettre,

a robbantószer és robbanóanyag előállításával, tartásával és használatával elkövetett bűntettek elkövetéséről szóló 1924. évi XV. tc. 1. §-ának harmadik bekezdésében meghatározott bűntettre,

a honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. 203. §-ának első bekezdésében meghatározott, a munka folytonosságának megőrzésére és megújítására által elkövetett bűntettre olyan értelemben, hogy a bűntett kezdeményezőt és vezetőit ennek rögtönbiráskodás alá (203. § 3. bek.) ha azonban a bűntett a munka szándékos hibás, vagy hiányos végzésével, vagy pedig rongálással követik el, a rögtönbiráskodás a kezdeményezőkön és vezetőikön kívül a tettesekre és részesekekre is kiterjed.

a honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. 204. §-ának első és második bekezdésében meghatározott, a honvédelem érdekében veszélyeztető rongálás bűntettére,

a honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. 205. §-ának második bekezdésében meghatározott, a katonai vezetők szemben elkövetett engedelmesség és tetteleges bánálmazás bűntettére,

végül a légvédelmi közzültséggel kapcsolatos elkövetés, úgyszintén a légradó ideje alatt elkövetett gyilkosság, szándékos emberölés, súlyos testi sértés, lopás és rablás bűntettére

és pedig ezeknek a bűntettek elkövetésére is kiterjedő halállal, mint a részesekekre (Btk. 69. §) is.

Felhívom a közönséget, hogy különösen a jelzett bűntettek elkövetésétől mindenki óvakodjék, mert a polgári büntető bíráskodás alá tartozó minden oly sze-

mény, aki a kihirdetés után ilyen bűntettek elkövetését követi el, rögtönbiráskodás alá kerül és

HALÁLLAL BÜNHÖDIK.

Debrecen, 1941. évi július hó 2. napján.

JENEY SÁNDOR ak.

a debreceni kir. törvénszék elnöke.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Szónyi Tivadár forg. adó-elbőr. Sátoraljaihely—Ornitz Irma, Szent Anna-u. 23. Jánossy Imre ref. lelkész. Nagyhódos—Háló Edith, Bőszörményi-út 66.

Házasságok: Fisch Abraham keresk., Székelyhid—Schullehrer Lenke, Tiszacsécsge. Nagy Sándor ref. lelkész. Mészáros—Asztalos Ilona, Csillag-u. 81. Főriz János vasesztergályos, Apponyi-u. 55.—Zenerovits Jolán, Fancsovics-u. 32. Rápolthy Endre gazdasági felügyelőgyakornok, Beszterce—Nemes Piroška, Komáromi-u. 7. Molnár József vaskereskedő s. Josika-u. 14.—Kozma Róza, Báthory-u. 10. Kiss Gábor szobafestősegéd—Déli Mária Klapka-u. 38. Csonka Márton—Kovács Anna, Csillag-u. 105.

SZÖNYEGEKET

tűgönyöket, ágyterítőket stb. legolcsóbban vásárolhat

Horn Rezső szőnyegházában
Debrecen, Kossuth-utca 19. szám.

Születések: Nyikos Sándor napszamos, Olajút 64., fiú Károly, Berecz Gábor napszamos Hegyes 8., leány Johanna. Nehai Takács Ferenc napszamos, Veréb-dűlő 41., fiú István, Kovács Sándor asztalossegéd, Keleti-sor 15., fiú, Tibor, Vámos Sándor máv. fűtő Legányi-u. 19., fiú Pál, Borbély Sándor gazdasági eseléd Derecske, fiú Sándor, Simon Péter npsz. Hajdúdorog, fiú György, Kiss János npsz. Bellegelő 105., fiú Pál, Vajtics János g. k. s.-lelkész Nyirpazony, fiú Pál, Beeskereki Gyula vonatvezető k. Tóth-u. 14., fiú Gyula, Kovács János fékező Homok-u. 77., leány Ilona, Ács Mihály ref. s.-lelkész Borz-u. 30., leány Márta, Perger János középbirtokos Rakamaz, fiú Péter, Tóth Sándor gyári munkás, Biró-utca 10., fiú József, Rácz József npsz., Tóth-lelep 12., leány Erzsébet, Nagy Béla cipészsegéd, Kálmán-u. 18., leány Katalin Jovcsseff Mihály kertész munk., Bellegelő 420., fiú Mihály, Tóth Gyula cipész mester Kender-u. 2., fiú Géza, Frits Béla gyári tisztviselő Belpátfalva, fiú Géza, Zelenák Lajos kazánfűtő Bőszörményi-út fiú József, Vas Imre npsz. Konyár, fiú Gyula, Fülöp Márton npsz. Hosszúpályi, fiú Sándor, Balogh Mihály dohánykerész Bellegelő 7., fiú Mihály, Nagy Sándor színházi titkár, Csapó-u. 78., fiú Sándor, Kiss Lajos npsz. Veres, fiú István és leány Erzsébet (ikrek), Konkoly Miklós npsz. Bellegelő 231., fiú János, Takács Mihály kocsis Szepesi-u. 41., fiú József Jakobovics Wolf keresk. Ilonca, fiú László, Dr. Domokos Imre máv. fog. gyak. Csapó-u. 19., fiú Mátyás, Balog József kőfaragó segéd Árpád-ter 14., leány Mária, Pataki Ferenc törpebirtokos Egyek fiú Ferenc, Kiss Bálint tímárségéd Monostorpályi-út 19., leány Mária, Gál Imre Árpá-u. 4., leány Irma, Zih Kálmán gyármunkás: Ispóty-u. 13., fiú Sándor.

Halottak: özv. Kovács Sándorné r. k. 89 éves, Pesti-u. 67. Klein Böreck írt. 52 éves, Arany János-u. 59. Budai István g. k. 28 éves, Hortobágy, Harsányi András ref. 39 éves, Homok-u. 57. Erdélyi Piroška ref. 26 éves, Munkácsi-u. 49. Nagy András ref. 5 hónapos, Kunhalom-u. 39. Kiss Eteleka ref. 4 hónapos, Vilmos cs. körút 78. Radcsi József r. k. 36 éves, Hosszúpályi, Prell Mária r. k. 41 éves, Karcag, Kulcsár Imre r. k. 42 éves, Nagy szalonta-u. 24. Kovács Klára ref. 2 hónapos, Malvin-u. 41. Özv. Szatmári Andrásné ref. 90 éves, Jánosi-u. 81. Lengyel József g. k. 86 éves, Bajnok-u. 6. Tóth Lajosné ref. 29 éves, Hajdúsámson, Majninka Tibor r. k. 9 hónapos, Margitfürdő-telep.

Az Országjárás legújabb száma közli Veress Gábornak, az Ibusz vezérigazgatójának érdekes és megismerendő fejtegetéseit az erdélyi vendéglátóipar mai tennivalóiról és követendő árpólitikájáról. Érdekes riportjai között eredeti ismertetést közöl a bájos Komandó-telep nyaralási lehetőségeiről és Kovászna kinésiről. Ismerteti a lap a székelv asszonyok mozgalmát az ősi székelv népviselet megmentésére. Szekesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Párlst.-n. 1. Kapható minden Ibusz pavillonban. Telefon: 186—724.

Dr. Fall Endre: Jugoszlávia összeomlása

Dr. Fall Endre, a Magyar Revíziós Liga új igazgatója eddigi, joggal feltűnő népszerű könyve sikerét egy új mű megírásával tetézte. Hivatásból kifolyólag tanulmányozta a szomszédos trianoni államalkotás történetét, összetételét, viszonyait és így módja volt arra, hogy ne csak tudományos alaposan, hanem kritikával szemlélve is előre lássa az elhibázott alapokon épült államalkotások összeomlásának törvényszerűségét. „Jugoszlávia összeomlása” című most megjelent könyve éppen ezért hűzágzó, mert ebben megírta Jugoszlávia népének történetét, uralkodó eszméi kialakulásának mikéntjét, miértjét, egységét, hagyományait, vallási, műveltségi hasonlatosságait és ellentéteit. Rendkívül érdekes és szemléltető oknyomozás alapján ismertette Jugoszlávia népei külön-külön fejlődésének eseményláncolatát. Felfedezte a népek államáválasának küzdelmeit, vergődéseit, bomlásának indokait és végül drámai erővel adta elő a mondacsinnált mozaikkal végleges összeomlását.

A művet, amelyet három térkép illusztrál, elsősorban az egész szokatlan tárgyilagosság és adatszűrés jellemzi. — Fallnak minden megállapítása adatokkal és dokumentumokkal bizonyítható. Másodsorban külön dicséretet érdemel, hogy a jugoszláv kérdések meggyőző erővel adja lélektani, pszichológiai összefüggését és a végkifejlesztés logikai természetességét. Ritka értéke a műnek az is, hogy az a közvetlen, könnyed, világos és szép elbeszélő stílus, mely oly közel hozza az olvasóhoz ezt a bonyolult és nehéz kérdést, hogy megismerése élvezetes olvasmányként hat.

Külön kiemeljük a könyv két fejezetét. Az egyik, amelyben évszázadra visszamenő visszapillantással bizonyítja, hogy a szerbek mindig túlzott imperialisták voltak, amiért is örökös nyugtalanságban tartották az egész Balkánt; hogy ez a nyugtalanság robbantotta ki a világháborút, tette lehetetlenné a Jugoszláviában élő népek és nemzetek életét és vezette arra a katasztrófára az éven, amelyet e szellemi szenvedélyes és meggyőző képviselő idézte elő a kérdészetű puccskormány katasztrófális kibombantásával. A másik az a fejezet, amelyben a szerző szembeállítja egymással az illirizmus Nagyszerbia fantasztikus eszméjét. A horvátok legfanatikusabb álmodozói ugyanis sohasem gondoltak a Szerbiával való egyesülésre, hanem csak a horvát és rokonfajú népek egyesülésére gondoltak, mintán Napoleon rövid időre megteremtette az illír államot. Ezzel szemben a szerbek, míg török elnyomás alá nem kerültek, imperialisták szellemben fegyverrel akarták uralmuk alá hajtani az összes délszláv népeket, a bosnyákokat és horvátokat is és a török iga alá való fölszabadulás után ez az állam izgatta felelős és felelőtlen szerb sovinstáikat.

E könyv pótolhatatlan annak, aki a kérdés egész komplexumát alaposan és minden részletében meg akarja ismerni.

MOZI

ANNA 3 APJA. (Hungária filmszínház) Szerdán pergett a Hungária mozi Ilse Werner és Hans Stüwe bájos filmregényét, amelynek ötlete és felépítése egészen újszerű és eredeti. Egy szépséges leány, három állítólagos és egy pártfogó apa kedves és mulatságos története az Anna 3 apja. Összeütközésbe kerül benne a való ártatlanság a felelőtlen fahüveléménnyel, melyet aztán átsző és gazdagabbá tesz a nem egyszer előforduló kacagató és megrázkóztató jelenet s a váratlan fordulat. Másfélórás könnyű és elragadtató műsor, kár, hogy csak két napig megy. A kísérő műsor is újszerű és érdekes.

SPORT

LABDARUGAS

Az MLSZ elnöki tanácsa július 13-án tartja első ülését és ezen az ülésen döntenek az NB. beosztásáról és a bajnokság kiírásáról. Az egyesületek körében nagy mozgalom indult meg, hogy az ország legnagyobbodásával kapcsolatban az NB. I. osztályának létszámát emeljék fel 16 csapatra.

Kisorsolták a Szent István Kupa négy előmérkőzését. A villanyfény mellett lejátszandó Szent István Kupára a következő sorsolást ejtették meg: Ferencváros—NAC, WMFC—Kispest, Elektromos—Gamma, Ujpest—Törökcs.

A Juventus ismét rá akar menni az olasz bajnokságra és már eddig is több

kiváló játékost szerzett meg. Legújabban leszerződött Toth István, az Elektromos kiváló edzőjét.

Fekérem a DTE összes I. és II. játékosait, hogy ma, azaz a hó 3-án, csütörtökön délután fél 7 óra a DTE-pályán okvetlen megjelenni sziveskedjenek. **Interjú.**

Közgazdaság

TERMENYTOZSDE

A terménytozsde az üzleti forgalom szerdán is jelentéktelen volt. Az érdeklődés teljes tartózkodást tanúsítanak, mert új áru még nincs a piacon. A más években szokásos elővásárlások elmaradtak, tekintettel arra, hogy a hivatalos ármezsgállapítás még nem történt meg. Egyébként a borbore az első magfeleség, amelyet vágnak, üzlet azonban még nem alakult ki benne. A gabona- és terménypiac teljesen üzletelen, az árak változatlanok. A mák árát ma ismét 10 pengővel leszállították.

Búza: 78 kg-os 24.—
Rozs: 71 kg-os 20.—
Árpa: sörárpa kiváló 27, elsőrendű 26, sörárpa 25, ipari 68 kg-os 24, takarmány 65—66 kg-os 22, középminőségű 21.
Zab: 41 kg-os 22.70.
Kukorica: 21.20.

Magvak és hüvelysteremények: köles fehér 38.—, vörös 36.—, egyéb 25.—, Repce: káposztarepce 40.—, napraforgó 39.—, lenmag 50.—, tökmag 35.—, szójabab 31.30, mák 190—200.

Pályázat hirdetés. „Debrecen sz. kir. vára, Koronázási Ösztöndíj Alapítványa” Presedásban lévő egyik művészeti ösztöndíjára pályázatot hirdetek. — Pályázhatnak olyan debreceni illetőségű művésznövendékek, akik a Budapesti Képzőművészeti Főiskolának rendes hallgatói s kiváló előmenetelüket lecke-könyvükkel és kifogástalan magaviseletüket pedig a főiskola Rektorának bizonyítványával, vagy erkölcsi bizonyítványával igazolják. Az ösztöndíjakat a város polgármestere a közművelődési bizottság meghallgatásával ítéli oda. Az ösztöndíjra egyszer felvett ösztöndíjas mindaddig rajta marad, míg tanulmányait be nem fejezi, vagy hanyagsága miatt arra magát érdemtelenné nem teszi. Az alapítványból kiadható ösztöndíj összegét a törvényhatósági bizottság közgyűlése évenként a költségvetés tárgyalása kapcsán állapítja meg. A folyó évben e címen 348 P adható ki, mely összegből két művésznövendék részéről ösztöndíjban. Ezek egyike most tanulmányait befejezte, minélfogva az egyik ösztöndíjasi hely megüresedett. A pályázati kérvények f. évi október hó 15. napjáig a polgármesteri iktatóhivatalba adandók be. A jelzett határidőn túl beadott, vagy kellőképpen fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek. A pályázati kérvényhez csatolni kell: illetőségi bizonyítványt, családi és vagyoni körülményeket igazoló hatósági bizonyítványt, az előmenetel igazolására lecke-könyvet és a kifogástalan magaviselet igazolására a főiskola Rektorának bizonyítványát, vagy erkölcsi bizonyítványt. Csatolni kell továbbá a születési anyakönyvi kivonatot is. **Pogármester.**

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Felelős kiadó:
Balogh István

Apróhirdetések

Betöltendő állás nőknek

Ugyes

és feltétlen megbízható
kiszolgáló kisasszonyt
azonnal felveszek. Kiss
Testvérek fűszerüzlet, —
Deák Ferenc-u. 14—16. 703

Betöltendő állás férjiaknak

Kifutófiút

azonnal felveszek. Kiss
Testvérek, Deák Ferenc-
utca 14—16. 687

Tanulókat

azonnal felveszek. Na-
nassy Rádió és Villamos-
ság, Piac-u. 85. 724

Bútorozott szoba

Nyári Egyetem

1—2 ágyas bútorozott
szobákat keres hallgatói
számára augusztus 1—
18-ig. Bejelentések sze-
mélyesen, vagy 25—03
telefonszámon minden
nap 9—12 óra között.
727

Ajánlat

Gáspár Géza

tuzifá és szén raktára:
Hid-u. 14. Telefon 20-27.
528

Posztóüzlet

az udvarban. Erzsébet-u.
44. Olcsó eladás! Nagy-
állomás mellett. 286

FÉRFI

felöltő- és öltönyző-
velek, minden hozzá-
valók, férfi divatporl
és galléros ingek olcsó
árban

Petriknél

Szent Anna-u. 5. sz.

Salgótarjáni

„Perpetuum” kályhák
iroda fűtésre kitűnőek,
eladók. Érdeklődni Kör-
zeti Szövetkezet, Hunya-
di-utca 5. sz. 552

Óeskavasat,

fémeket, mindenféle vas-
anyagot legmagasabb na-
piárban átvész Vas- és
Fémgyűjtő Körzeti Iro-
da, Pacsirta-u. 17. Tele-
fon: 26—94. 777

Ma o nnak

vagy nagyobb sütő-
üzemnek kiválóan
alkalmas, budapesti
főútvonal mellett
fekvő.

leszerelt gyárépület

3000 négyszögöl te-
rülettel, Debrecen vá-
ros belterületén igen
előnyös feltételekkel

eladó.

Ertekezni lehet a Ti-
szántúli Körzeti Me-
zőgazdasági Hitel-
szövetkezetnél, Deb-
recen, Hunyadi-u. 5.
alatt.

Ovóhely,

Eladó ház, Bútorozott
szoba, Kiadó lakás 1, 2,
3, 4 szobás, Iroda, Pénz-
tár stb. feliratú táblák
darabonként 20 fillérért
kaphatók kiadóhivata-
lunkban, Piac-u. 56. Ny.

Oktatás

Pedagógus

tanítványokat, magán-
tanulókat vizgára, ma-
gánvizgára előkészít. —
Cím a kiadóban. 716

Nyaralás

Nyaralni

olcsón Hajdúszoboszlón
lehet. Wesselényi-u. 16.
Ny

Lakás- és szoba- keres'et

4—5-szobás

önálló villát, vagy följ-
szintes lakást összkom-
fortta, lehetőleg garagé-
val keressék aug. 1-re. —
Telefon 23—28. 707

Bakóczy László

INGATLANFORGALMI IRODÁJA, Werbőczy-u. 8.
Telefon 28-26. Járásbírósg mellett. Saját ház.
ELADÓ HAZAK:

Simonyi-út elején hat-
szobás, összkomfortos fő
úri villa, ósparkkal, har-
mincötözezerért.

Piac-utcán igen forgal-
mos helyen üzletes sa-
rokház hét üzlethelyi-
séggel, háromszobás össz-
komfortos úrilakással, —
nagy jövedelemmel —
ötvenezerért.

Kossuth-utcai templom
köeleben üzletes ház
négy rendbeli lakással
üzlethelyiséggel alkalmi
vétel, huszonkettőzezerért.

Boldogkert elején ket-
tőrendbeli kitűnő karban
lévő lakással, nagytekű
gyümölcsösökkel családiház
tizennégyzezerért.

Kerekes-telepen, Kere-
kes Géza-utca 20. számú
kettőszobás és minden
mellékkel ellátott
gyönyörű kis családi ház
nagytekű termő gyümöl-
csös és szőlővel tízezer
P-ért.

Kassa-út jobboldalon
kettőrendbeli lakással új
téglaistállóval tíz lóra,
gazdálkodónak nagyon al-
kalmos ház sürgős elköl-
tözés miatt nyolcezerért.

Boldogkertben kettő
szoba és mellékkel
gekből álló családi ház
nagytekű gyümölcsösökkel,
tulajdonosa már elköltö-
zött, potom háromze-
r-hatszázezerért.

50 pengő

jutalmat adok, aki 3-szo-
ba, komfortos megfelelő
lakáshoz juttat szeptem-
ber hó 1-re, lehetőleg a
nagyállomás felőli részén
a városnak. Cím a ki-
adóban. 718

Hangszer

Jó karban
lévő fekete rövid zong-
ora olcsón eladó. — Ra-
kovszki-u. 42. I. em. 3.
642

Bútor

Hálószobák,

ebédlők, kombinált szo-
bák, konyha berendezé-
sek Salamon bútorüzleté-
ben. Jó minőség, előnyös
árak. Hunyadi u. 2. sz.
alatt. 1218

Modern

haló, konyha berendezés,
hármass kombinált szek-
rény, rekamié, fotelek,
szabó varrogép, rádió,
antik komót eladó, Kos-
suth 51. 385

Konyhaberendezést

hától kombinált és
mindennemű lakberen-
dezési tárgyat olcsón vá-
sárolhat részletre is, bú-
torüzletemben, Piac utca
74. udvarban. 1966

Birtokbérlet

Nagycsere 11.

számú 48 holdas kitűnő
minőségű föld több évre
haszonbérbe adó. Erte-
kezni Fécsi és Pap ügy-
védeknel, Werbőczy-u. 4.
710

Eladó ház

ELADO

Budai Ézsaiás-utca 51.
számú kétszobás, elősz-
bás, kényelmes családi
ház. 744

Dózsa-utca 15.

kétszobás, fürdőszobás
új ház, szeptemberre be-
költözhető, gyümölcsfák-
kal eladó. Rákóczi-utca
19. 725

Samu János

OFB ENGEDELYES HIRDETÉSEI

Iroda: Deák Ferenc-utca 7.

ELADÓ INGATLANOK:

Házak: Belvárosban
emeletes bérház úrihe-
lyen, kétszer 4 szobás,
parkettes, adómentes úri
ház, 5 szobás úrvilla, —
több kisebb-nagyobb há-
zak városban és kertsé-
gekben — Földek: Haj-
dúban 48 hold fekete
föld tanyával 22.000 pen-

gőért, Szovaton 10 hold
prima fekete, Cucán 3
hold. Ondódon 2 hold,
Fancsikán 16 hold, Pályi
útnál 11 hold, 120 hold
fekete föld. Belvárosi
házért elcsereendő ke-
resztény föld. Bánkon 31
hold. 715